

•A•S•D•

OBSAH 1. ČÍSLA 10. ROČNÍKU - 1978

Vzrušující reportáž
Někdo o Tebe pečuje
Symbol spasení — III
— Kněz navždy
Sedm slov z kříže — 2. část
Rukopisy svitků,
nalezené u Mrtvého moře
Tak nás Bůh vedl —
bratr Poledník
Zapomenutý Kristus —
I — Aťorita Pisem
Pane doktore, jsem unavena...
Výchovou k sebeovládání
Po stezkách Boží pravdy —
— Boží andělé
Zachráněné město
Podobenství o svatosti
Vy se ptáte, my odpovídáme

ZNAMENÍ DOBY

Kolik by stál SVĚT BEZ ZBRANÍ A VÁLEK

Mnohému čtenáři se bude zdát nadepsaná otázka podivná a nezvyklá, protože většinou se píše a hovoří o tom, kolik zbrojení stojí. Svět bez zbraní a válek by tedy nejenom zastavil vydávání nepředstavitelného množství peněz na smrtící a zhoubu přinášející prostředky, ale získal by mnohem více, než dnes vojenské rozpočty všech zemí uvádějí.

V současné době se těmito otázkami zabývá široký okruh vědeckých pracovníků a je nutno říci, že poznatky, které zveřejňují, jsou přímo šokující. Jsou k dispozici velmi seriózní práce některých pracovních skupin Světové rady míru, studie vědeckých ústavů socialistických zemí a v neposlední řadě jsou to i pozitivní návrhy Mezinárodního institutu míru ve Vídni.

Když se někde dočteme, že na zbrojení se dnes na celém světě vydává *více než 1 miliarda dolarů denně*, pak stojíme před číslem, které nás sice ohromí, ale neřekne nám tolik, jako některá srovnání. Tak například podle odhadu OSN jsou dnes roční vojenské výdaje 2,5krát vyšší než výdaje všech zemí na zdravotnictví, 1,5krát vyšší než výdaje na školství a 30krát vyšší, než souhrn veškeré hospodářské pomoci poskytované vyspělými státy rozvojovým zemím. Podle statistik OSN představovaly v roce 1972 náklady na zbrojení třetinu všech investic na světě.

Odzbrojení by však znamenalo více než škrtnout vojenské rozpočty. Dnes jsou na světě zásoby různého vojenského zařízení v hodnotě kolem 500 miliard dolarů. Spolu s nimi by bylo možné předat k mírovému využití desítky milionů hektarů půdy, tisíce letišť a mořských přístavů, největší radiolokační systémy, tisíce lodí, desítky tisíc počítačích strojů a tisíce vojenských závodů a zařízení. Do pracovního procesu by se mohlo zapojit kolem 25 milionů osob, které jsou nyní v ozbrojených silách a dalších 25 milionů osob, zaměstnaných přímo ve válečném průmyslu nebo ve vojenských zařízeních.

K dispozici by byly tisíce výzkumných ústavů se svými kvalifikovanými pracovníky. Vždyť 25 procent vědeckých pracovníků na světě a 40 procent všech státních a soukromých výdajů na vědu a výzkum směřuje na vojenskou potřebu. Přestalo by se také mrhat značnými zdroji energie a kovů, neboť na výrobu válečného materiálu jde asi 10 procent světové spotřeby čtých kovů.

Uvedli jsme, že na zbrojení se na světě vydává více než jedna miliarda dolarů denně. Přitom na likvidaci negramotnosti 700 milionů lidí na celém světě by stačilo 5 miliard dolarů, což je částka vydaná na zbrojení za pouhých pět dní. Na řešení nejpálčivějších potřeb v rozvojových zemích, kde hladoví kolem 500 milionů osob, by stačilo 8 miliard dolarů. Jedna letadlová loď má hodnotu roční výživy 400 000 lidí a jeden bombardér se rovná hodnotě 10 technických škol vždy s deseti třídami...

Ve výčtu a srovnávání bychom mohli pokračovat, ale uvedená čísla jistě stačí, abychom mohli odpovědět na otázku, „kolik by stál svět bez zbraní a válek“. Neměli bychom jako křesťané ještě horlivěji a upřímněji dokazovat, že jsme nositeli pokoje a že milujeme život, který je darem Stvořitele? Modleme se a usilujme o to, o co prosil Boha již žalmista David (68,31): „Rozptyl lidí žádostivě válek.“

-dr-

(Uvedená čísla jsou převzata ze Zpravodaje Čs. mírového výbcru.)

Velké události přicházejí ve stále rychlejším sledu a lidé chtějí být o nich co nejpřesněji a pohotově informováni. Proto vybudovali hustou síť sdělovacích prostředků všeho druhu — noviny, rozhlas, televizi, k tomu telefon, telegraf, dálhopis a družice. Do služby informacím zapojili vlakovou, automobilovou, lodní a leteckou dopravu včetně řady dalších pomocných technických zařízení. Velmi početné štáby speciálně vyškolených odborníků usilují, aby o nových událostech mohly informovat veřejnost mezi prvními, aby mohly přinést zprávy původní, originální, zasvěcené a odhalující pokud možno i to, co se lidé dovědět neměli. Jako citlivá a neklidná tykadla všech těch redakcí a tiskových kanceláří křičí svět reportéři s blokem a tužkou, s mikrofonom, fotoaparátem nebo filmovou kamerou. Předhánějí se, soutěží a závidějí si. Každý chce být „u toho“, když se někde něco děje. Často jednají s obětavostí pro obyčejného smrtelníka nepochopitelnou a nejednou platí těžkou daň za pohotovost a originalnost své reportáže.

Až neuvěřitelně zní příběh jednoho z těchto lidí, doslova posedlých zpravodajskou vášní. Jistý populární časopis o něm přinesl zprávu. Procházel se s rodinou romantickým údolím pod mohutnou přehradou právě ve chvíli, když došlo ke katastrofě. Před jeho očima se přehrada protřhla a spousty vod nesly zkázu a smrt. S nasazením vlastního života vyfotografoval nej-dramatičtější okamžiky celé té hrůzy. Teprve v letadle, kterým ihned převážel vzácné snímky do redakce, si uvědomil, že tam někde pod protřzenou přehradou zůstala jeho žena a dítě.

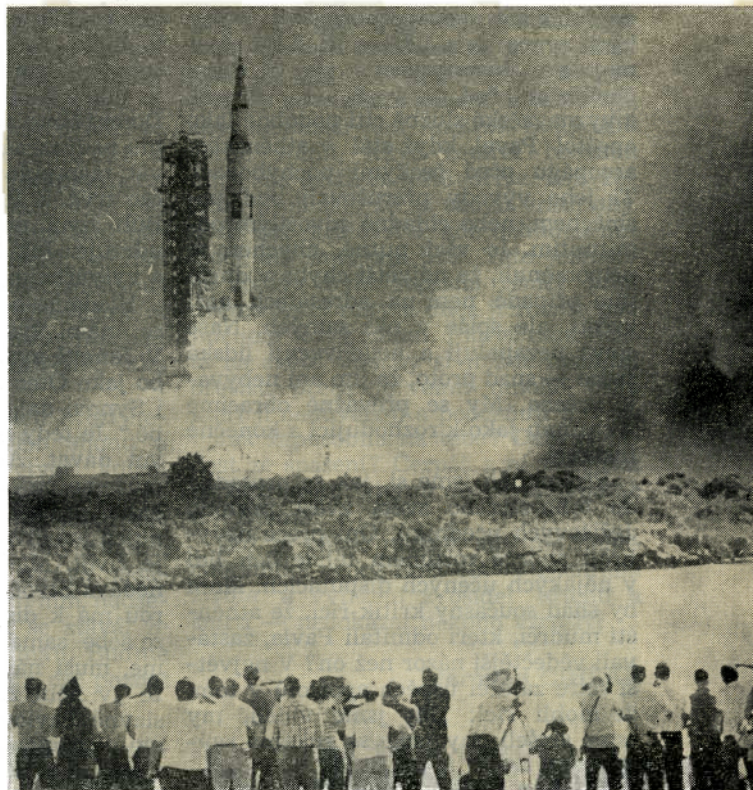
Touha po získávání informací, jež by mohly být sdělovány druhým a vášnivá snaha čerpat přímo od pramene, nejsou plodem naší moderní doby. Ve všech dobách se vždy našli lidé, kteří zastali více nebo méně dobře funkci reportérů. Vzpomeňme jen Josefa Flavia a jeho originální reportáže z války maličké Judee proti Římu. Dalším příkladem zanícené snahy být svědkem velkých věcí, je osud Řimana Plinia staršího. Svou touhu vidět zblízka výbuch Vesuvu, aby jej mohl popsat a rozšířit tak oblíbenou vědeckou činnost, zaplatil životem. A našli bychom v historii další, kteří si byli vědomi, že je rozdíl mezi živým svědectvím očitého svědka a člověka, který popisuje to, co slyšel od druhých a musí používat pochybnost vzbuzující slovíčko „prý“.

Čteme-li popis velké události z pera člověka, který viděl a dotýkal se toho, co popisuje a přiložil k tomu své srdce, cítíme vzrušení. Pisatelovým nadšením jsme strženi a pesimismus vyklízí pole, aby učinil místo důvěře, s níž jsme ochotni přijmout předkládanou zprávu často doplněnou osobními názory autora.

Nemnoho lidí si váží bible jako knihy, v níž jsou uvedeny zprávy očitých svědků, kteří popisují vzrušující udá-

V Z R U Š Ů J Í C Í

E P O R T Á Ž

lostí nedožrnné důležitosti. Připomeňme si jedno takové místo: „Co bylo od počátku, co jsme slyšeli, co jsme vlastníma očima viděli, nač jsme popatřili a čeho se naše ruce dotkly, O Slovu života — život byl zjeven, a my jsme jej viděli, svědčíme a zvěstujeme vám život věčný, který byl u Otce a nám byl zjeven — co jsme viděli a slyšeli, zvěstujeme i vám, abyste i vy měli společenství s námi. Naše obecnství je s Otcem i s jeho Synem, Ježíšem Kristem.“ (1 Jan 1, 1-3 — Žilka)

Jaké napětí v sobě mají ta slova! S jakým nadšením je zde popsán ten úžasný a jedinečný zážitek s Ježíšem. Jak se pisatel snaží i ostatním přiblížit tu ohromující událost a vtahuje své čtenáře do ovzduší, jež on i jeho přátelé tehdy dýchali, když drahého Spasitele měli ve svém středu. Jaká škoda, že nemůžeme vidět zářící oči tohoto zaníceného zpravodaje, sledovat jeho gestikulaci, slyšet jeho oživující slova a vroucí hlas.

Nestojí nás však mnoho úsilí vžít se do situace, již nám přibližuje tato podmanivá zpráva a nechat se unést nadšením pisatele, i když můžeme jeho slova jen číst. Pečeť věrohodnosti očitého svědka zde sehrává velkou úlohu a zadržuje ruku chystající se mávnout nad tím vším na důkaz skeptického odmítnutí. To nejde dost dobře, když zde tak slavnostně zní: My jsme slyšeli, viděli, dotýkali jsme se rukama! Dotýkali jsme se Života, který přišel k nám lidem, zjevil se ve své lásce a my vám zvěstujeme tu jedinečnou naději — život věčný...

Ti lidé prožili s Ježíšem tři a půl roku v nejtěsnějším a nejdůvěrnějším styku. Byli s ním ve dne i v noci a nabyli přesvědčení, že On sám je původce života. Nikdo nemohl tak dobře jako oni pochopit, že to nebyly hřeby ani bezmocnost, jež držely Ježíše na kříži až do zvolání „Dokonáno jest!“ Oni první nabyli přesvědčení, že to byla jeho velká láska k nám hříšným, které přišel svou smrtí zachránit.

Viděli a poznali tolik, že museli mluvit. A mluvili nejen v první vlně nadšení, ale mluvili s vášní, a často tak dlouho, dokud náslná ruka nezavřela jejich ústa a dokud se nezatměly jejich oči, které viděly. Mluvili o svém Bohu s láskou zapalující lidská srdce, tak, jak nikdy nemluví blouznivci. Jejich posluchači to poznali. Jako stepní požár se šířila jejich zvěst o tom starém, zlém a zpuchřelém světě, kde všechny naděje už vyhasly. Jejich svědectví zaplavilo svět, který se stále více řídil zákony vlčí smečky a v němž si nebyli budoucností a životem jisti ani mocní a slavní, jejichž blahobyt vyvažoval pot, bída a krev nezměrně chudých mas bezprávných a otroků. Svědectví nadšených zvěstovatelů, kteří viděli a slyšeli, kteří se svými rukama dotýkali toho, jenž přišel všem těm ubohým dát naději, se mocně šířilo přes odpor tehdejších skeptiků a pochybovačů.

My, křesťané, jsme dědici a pokračovateli oněch prvních Ježíšových svědků. Jaký bolestivý povzdech si však vynutí srovnání jejich úsilí a jejich výsledků s našimi. Ovšem, žijeme v úplně jiném světě. Na rozdíl od antického

ČTK

světa prvních křesťanů, vyzbrojil se ten dnešní tisíce argumenty, jež mu dovolují nepřijmout obět Božího Syna. Strach z věčné smrti zaháněl navršením nepřehlédlné spousty pouček z vědeckých pracoven a laboratoří. Lidé dnes mají své důvody proti víře, a věřící člověk se před nimi při své svědecké a vyznavačské službě cítí podobně jako apoštol Pavel, když stál v athénské areopágu před řeckými pochybovači. Ti jeho vývody přerušovali buď posměchem, nebo chladně zdvořilým odmítnutím. Je však nutné, abychom si připomenuli, že největší chyba v dnešním případě není na adresátech naší zvěsti, ale spíše v nás samých. Naše slova nezapalují a neuchvacují lidská srdce — snad proto, že jim ani nebývájí určena. My se převážně obracíme k rozumu jako k rozhodující a konečné instanci.

Připomněli jsme si, jak se prosadila do toho starého světa zvěst prvních Ježíšových učedníků. Oni přece nevyhráli spor s rozumem tehdejších lidí v nějakých učených disputacích. Mohl by snad současný kritik říci, že athénští mudrci, kteří odmítali Pavla, zastávali vědecktější názor než on? V největší míře záležel úspěch apoštolů v tom, že mohli říci: „My jsme viděli, my jsme slyšeli, my jsme se rukama svým dotýkali!“ A mohli to říci s přesvědčením, které vylučuje jakoukoli pochybnost a odzbrojuje.

Co však můžeme říci my? Co jsme my proti oněm očitým svědkům? Můžeme se stejnou mocí hlásat to, co máme z druhé ruky? A kdybychom byli schopni sdílet jejich nadšení, nebyli bychom stejně jenom jako herci, vžívající se do svěřené role a do životního příběhu, který sami neprožili? To by byl přece nedůstojný způsob představování milujícího Spasitele a naše bližní by odpuzoval. Je tedy evangelium odkázáno na náš střízlivý, nevzrušující, ba někdy dokonce stydlivý projev? Koho má uchvátit zpráva postrádající jistotu lidí, kteří „byli u toho“?

Zde je základ našeho omylu, důvod naší vlažnosti a častá příčina nedostatečné přesvědčivosti naší zvěsti. Kdo chce tvrdit, že naše zkušenost s Ježíšem je z druhé ruky? Což my jsme se ho nedotkli? Pokusme se poněkud hlouběji zamyslet nad slovy Pisma: „... on sám dává všechněm život, dech i všecko... aby hledali Boha, zda by ho snad tápáním vynušli a našli, vždyť on není daleko žádného z nás. Neboť v něm žijeme, hýbeme se a jsme, jak i někteří z vašich básníků pověděli: I my jsme jeho rod.“ (Skut 17,25 b.27.28 — Žilka)

Toto je velmi důležitý výrok, a mnoho záleží na tom, jak mu rozumíme. Jak my věřící chápeme slova, že v něm žijeme a hýbeme se? Nepřijímáme snad i my všeobecný názor, že život je hodnota, která kdysi nějak vznikla, a jsme nyní svědky pouhého zákonitého pokračování onoho prvotního činu? Ja-

ko věřící sice zdůrazňujeme, že původcem života je Stvořitel, ale přece býváme v zajetí představy, že život nyní trvá proto, že mu byl kdysi na počátku dán impuls a od té doby tato jedinečná hodnota jedná spíše samostatně, je schopna rozmnožování, a proto se mohla tak úžasně rozšířit po celé planetě. Domníváme se, že je to moc a síla všemu nadřazená, člověk ji může ovlivňovat, manipulovat jí i hýbat, ale ona pořád trvá. Z Písma však poznáváme, že Bůh život nejen stvořil, ale také jej udržuje. Jak to dělá? Svou mocí, vůlí a vytvářením vhodných podmínek?

Hledáme-li odpověď v bibli, nabízí se nám vysvětlení přímo senzační. V Janově evangeliu čteme (5,26): „Nebo jako Otec má život sám v sobě, tak i Synovi dal, aby měl život sám v sobě.“ Je tedy nasnadě, že Bůh může život dávat. Ale ve stejném evangeliu můžeme číst další výrok: „Já jsem ta cesta, pravda a život.“ (Jan 14,6) Bůh nejen má život sám v sobě, ale on sám je život. Má-li tudíž vzniknout život, nedává Stvořitel nějakou hodnotu, kterou má k dispozici, ale on dává něco ze sebe sama! Když si toto uvědomíme, musí nám úplně jinak znít slova, že „v něm žijeme a hýbeme se“. Ze slavné Pavlovy řeči v Aténách můžeme připomenout i další slova, jak byla výše uvedena. Mluvil o tom, že by lidé měli svého Boha nahmatat, že není daleko od nás. Lze to opravdu učinit?

Kdykoli si sáhneme na puls, přesvědčujeme se o jedinečné moci, které říkáme ŽIVOT. Přesvědčujeme se o tom, že Bůh, který je život, se nás dotýká, a proto žijeme. Dotek nikdy ovšem není jen jednostranná záležitost. Někdo se někoho dotýká — a dotek cítí a prožívají oba. Bůh se v životu dotýká nás — a my jeho.

Pavlova slova pronesená v Athénách „vyjadřují myšlenku, že na Stvořiteli jsme závislí nejenom svým pouhým počátkem, ale že všechna naše činnost — fyzická, duševní i duchovní — je odvozena od něj. V celkovém pojetí Pavlova učení, všemohoucí a všudypřítomný Bůh nesplývá s Bohem pantheistů v nezosobněné duši světa, ale vystupuje jako Stvořitel a Udržovatel všeho života.“ (SDA Bible Commentary, svaz 6, str. 353)

Ono jemné spojení Stvořitele s živými organismy nám zůstane skryto, ale jedno víme naprosto určitě: to spojení zde existuje a všechno živé se ho dotýká! Celá příroda o něm hovoří, ale zvláště všichni živí tvorové doslova volají: „Už proto, že žijeme, svědčíme o tom, co bylo od počátku, čeho jsme se dotýkali, o slovu života...“

Z uvedeného vyplývá, že Bůh pochopitelně není takto spjat jen s člověkem. On dal život nejenom nesčíslnému množství andělů a všem obyvatelům vesmíru, ale i zvířatům a mikroorganismům. Dává existovat tak nesmírnému množství životů, že i kdybychom byli schopni to vyjádřit nějakým číslem, vůbec by to nepomohlo naší

omezené představivosti a schopnosti pochopit tak úžasný čin.

Jedno je však nutné, abychom pochopili. Z této úvahy plyne poznání, že Bůh neodmítá svou účast na životě ani tam, kde se prosadilo zlo a kde je bytostmi, jimž dává život, urážen a zlehčován. Jemu vděčí za zachování života i každý hříšník. Jak musí původce krásného, dokonalého života nevýslovně trpět deformacemi způsobenými odpadnutím a hříchem! Uvědomuješ si, hříšníče, že mu vděčíš za život a že ti ho trpělivě zachovává navzdory tvému odpadnutí? Jestliže se ve svých úvahách vydá člověk tímto směrem, ocitá se ve sférách nekonečna, dotýká se hlubokosti Boží lásky a tak velké trpělivosti a milosrdenství, že se zde už může jen nesnadno orientovat. Ale ten neklidný lidský duch, byť omezený, může si odtud odnést velký a důležitý poznatek: Protože jsme živí, dotýkáme se tedy nutně téhož Života, který přišel mezi učedníky, zjevil se jim a oni pak o své zkušenosti nadšeně vyprávěli.

A zde se nám již vnučuje neodbytná otázka: Kde jsou ty stamilióny křesťanů, od nichž má Bůh právo očekávat, že budou se zářícími zraky vyprávět o svém Spasiteli, a že to budou činit se zápalem očitých svědků, s přesvědčivostí těch, kteří „byli u toho“? Jsme schopni dokázat si nyní vlastní omyl, v němž jsme se začali radovat z objevené myšlenky, že vše živé má nejdůvěrnější a nejtěsnější dotyk se Stvořitelem? Připomeňme si nyní jeden biblický příběh: „A byla tam žena, která měla dvanáct let krvácení a nikdo ji nemohl uzdravit. Přišla zezadu a dotkla se trásní jeho šatu, a hned jí krvácení přestalo. Ježíš řekl: „Kdo se mne to dotkl?“ Když všichni zapírali, řekl Petr a ti, kteří byli s ním: „Mistře, kolem tebe jsou zástupy a tlačí se na tebe.“ Ale Ježíš řekl: „Kdosi se mne dotkl. Já jsem poznal, že ze mne vyšla síla.“ Když žena v.děla, že se to neutaží, přišla chvějíc se, padla mu k nohám a přede všemi lidmi vypověděla, proč se ho dotkla a jak byla hned uzdravena. A on jí řekl: „Dcero, tvá víra tě zachránila, jdi v pokoji.“ (Luk 8, 43-48) Toto je poučný příběh. Na něm poznáváme, že je možné Boha se dotýkat bezděčně, neuvědoměle, jako to činil tenkrát onen zástup. Byla to spousta lidí, kteří se Ježíše i jindy dotýkali. Vzpomeňme jen na římské vojáky, jak strhli jeho oděv, převlékli ho do roucha, jež ho mělo zesměšnit, bili ho, surověma rukama tiskli, až mu způsobili modřiny a nakonec ho povalili na kříž a k němu přibili. A přece tyto lidé nikdy nepocítili potřebu s nadšením vyprávět, že se ho svými rukama tak bezprostředně dotýkali, že si je dokonce potřísnili jeho krví. Na druhé straně zde byli apoštolové, kteří tu potřebu měli. A měla ji jistě i ona žena, protože se Ježíše dotkla jinak než netečný zástup.

Proto Bůh nespolehá na ty milióny

světa prvních křesťanů, vyzbrojil se ten dnešní tisíce argumenty, jež mu dovolují nepřijmout oběť Božího Syna. Strach z věčné smrti zaháněn navršením nepřehledné spousty pouček z vědeckých pracoven a laboratoří. Lidé dnes mají své důvody proti víře, a věřící člověk se před nimi při své svědecké a vyznavačské službě cítí podobně jako apoštol Pavel, když stál v athénské areopágu před řeckými pochybovači. Ti jeho vývody přerušovali buď posměchem, nebo chladně zdvořilým odmítnutím. Je však nutné, abychom si připomenuli, že největší chyba v dnešním případě není na adresátech naší zvěsti, ale spíše v nás samých. Naše slova nezapalují a neuchvacují lidská srdce — snad proto, že jim ani nebyvají určena. My se převážně obracíme k rozumu jako k rozhodující a konečné instanci.

Připomněli jsme si, jak se prosadila do toho starého světa zvěst prvních Ježíšových učedníků. Oni přece nevyhráli spor s rozumem tehdejších lidí v nějakých učených disputacích. Mohl by snad současný kritik říci, že athénští mudrci, kteří odmítali Pavla, zastávali vědecktější názor než on? V největší míře záležel úspěch apoštolů v tom, že mohli říci: „My jsme viděli, my jsme slyšeli, my jsme se rukama svým dotýkali!“ A mohli to říci s přesvědčením, které vylučuje jakoukoli pochybnost a odzbrojuje.

Co však můžeme říci my? Co jsme my proti oněm očitým svědkům? Můžeme se stejnou mocí hlásat to, co máme z druhé ruky? A kdybychom byli schopni sdílet jejich nadšení, nebyli bychom stejně jenom jako herci, vžívající se do svěřené role a do životního příběhu, který sami neprožili? To by byl přece nedůstojný způsob představování milujícího Spasitele a naše bližní by odpuzoval. Je tedy evangelium odkázáno na náš střízlivý, nevzrušující, ba někdy dokonce stydlivý projev? Koho má uchvátit zpráva postrádající jistotu lidí, kteří „byli u toho“?

Zde je základ našeho omylu, důvod naší vlažnosti a častá příčina nedostatečné přesvědčivosti naší zvěsti. Kdo chce tvrdit, že naše zkušenost s Ježíšem je z druhé ruky? Což my jsme se ho nedotkli? Pokusme se poněkud hlouběji zamyslet nad slovy Písma: „... on sám dává všechněm život, dech i všecko... aby hledali Boha, zda by ho snad tápáním vynušli a našli, vždyť on není daleko žádného z nás. Neboť v něm žijeme, hýbeme se a jsme, jak i někteří z vašich básníků pověděli: I my jsme jeho rod.“ (Skut 17,25 b.27.28 — Žilka)

Toto je velmi důležitý výrok, a mnoho záleží na tom, jak mu rozumíme. Jak my věřící chápeme slova, že v něm žijeme a hýbeme se? Nepřijímáme snad i my všeobecný názor, že život je hodnota, která kdysi nějak vznikla, a jsme nyní svědky pouhého zákonitého pokračování onoho prvotního činu? Ja-

ko věřící sice zdůrazňujeme, že původcem života je Stvořitel, ale přece býváme v zajetí představy, že život nyní trvá proto, že mu byl kdysi na počátku dán impuls a od té doby tato jedinečná hodnota jedná spíše samostatně, je schopna rozmnožování, a proto se mohla tak úžasně rozšířit po celé planetě. Domníváme se, že je to moc a síla všemu nadřazená, člověk ji může ovlivňovat, manipulovat jí i hýbat, ale ona pořád trvá. Z Písma však poznáváme, že Bůh život nejen stvořil, ale také jej udržuje. Jak to dělá? Svou mocí, vůlí a vytvářením vhodných podmínek?

Hledáme-li odpověď v bibli, nabízí se nám vysvětlení přímo senzační. V Janově evangeliu čteme (5,26): „Nebo jako Otec má život sám v sobě, tak i Synovi dal, aby měl život sám v sobě.“ Je tedy nasnadě, že Bůh může život dávat. Ale ve stejném evangeliu můžeme číst další výrok: „Já jsem ta cesta, pravda a život.“ (Jan 14,6) Bůh nejen má život sám v sobě, ale on sám je život. Má-li tudíž vzniknout život, nedává Stvořitel nějakou hodnotu, kterou má k dispozici, ale on dává něco ze sebe sama! Když si toto uvědomíme, musíme nám úplně jinak znít slova, že „v něm žijeme a hýbeme se“. Ze slavné Pavlovy řeči v Aténách můžeme připomenout i další slova, jak byla výše uvedena. Mluvil o tom, že by lidé měli svého Boha nahmatat, že není daleko od nás. Lze to opravdu učinit?

Kdykoli si sáhne na puls, přesvědčujeme se o jedinečné moci, které říkáme ŽIVOT. Přesvědčujeme se o tom, že Bůh, který je život, se nás dotýká, a proto žijeme. Dotek nikdy ovšem není jen jednostranná záležitost. Někdo se někoho dotýká — a dotek cítí a prožívají oba. Bůh se v životě dotýká nás — a my jeho.

Pavlova slova pronesená v Athénách „vyjadřují myšlenku, že na Stvořiteli jsme závislí nejenom svým pouhým počátkem, ale že všechna naše činnost — fyzická, duševní i duchovní — je odvozena od něj. V celkovém pojetí Pavlova učení, všemohoucí a všudypřítomný Bůh nesplývá s Bohem pantheistů v nezosobněné duši světa, ale vystupuje jako Stvořitel a Udržovatel všeho života.“ (SDA Bible Commentary, svaz. 6, str. 353)

Ono jemné spojení Stvořitele s živými organismy nám zůstane skryto, ale jedno víme naprosto určitě: to spojení zde existuje a všechno živé se ho dotýká! Celá příroda o něm hovoří, ale zvláště všichni živí tvorové doslova volají: „Už proto, že žijeme, svědčíme o tom, co bylo od počátku, čeho jsme se dotýkali, o slovu života...“

Z uvedeného vyplývá, že Bůh pochopitelně není takto spjat jen s člověkem. On dal život nejenom nesčíslnému množství andělů a všem obyvatelům vesmíru, ale i zvířatům a mikroorganismům. Dává existovat tak nesmírnému množství životů, že i kdybychom byli schopni to vyjádřit nějakým číslem, vůbec by to nepomohlo naší

omezené představivosti a schopnosti pochopit tak úžasný čin.

Jedno je však nutné, abychom pochopili. Z této úvahy plyne poznání, že Bůh neodmítá svou účast na životě ani tam, kde se prosadilo zlo a kde je bytostmi, jimž dává život, uražen a zlehčován. Jemu vědčí za zachování života i každý hříšník. Jak musí původce krásného, dokonalého života nevýslovně trpět deformacemi způsobenými odpadnutím a hříchem! Uvědomuješ si, hříšníče, že mu vědčíš za život a že ti ho trpělivě zachovává navzdory tvému odpadnutí? Jestliže se ve svých úvahách vydá člověk tímto směrem, ocitá se ve sférách nekonečna, dotýká se hlubokosti Boží lásky a tak velké trpělivosti a milosrdenství, že se zde už může jen nesnadno orientovat. Ale ten neklidný lidský duch, byť omezený, může si odtud odnést velký a důležitý poznatek: Protože jsme živí, dotýkáme se tedy nutně téhož Života, který přišel mezi učedníky, zjevil se jim a oni pak o své zkušenosti nadšeně vyprávěli.

A zde se nám již vnučuje neodbytná otázka: Kde jsou ty stamilióny křesťanů, od nichž má Bůh právo očekávat, že budou se zářícími zraky vyprávět o svém Spasiteli, a že to budou činit se zápallem očitých svědků, s přesvědčivostí těch, kteří „byli u toho“? Jsme schopni dokázat si nyní vlastní omyl, v němž jsme se začali radovat z objevené myšlenky, že vše živé má nejdůvěrnější a nejtěsnější dotyk se Stvořitelem? Připomeňme si nyní jeden biblický příběh: „A byla tam žena, která měla dvanáct let krvácení a nikdo ji nemohl uzdravit. Přišla zezadu a dotkla se trásní jeho šatu, a hned jí krvácení přestalo. Ježíš řekl: „Kdo se mne to dotkl?“ Když všichni zapírali, řekl Petr a ti, kteří byli s ním: „Mistře, kolem tebe jsou zástupy a tlačí se na tebe.“ Ale Ježíš řekl: „Kdosi se mne dotkl. Já jsem poznal, že ze mne vyšla síla.“ Když žena v.děla, že se to neutačí, přišla chvějíc se, padla mu k nohám a přede všemi lidmi vypověděla, proč se ho dotkla a jak byla hned uzdravena. A on jí řekl: „Dcero, tvá víra tě zachránila, jdi v pokoji.“ (Luk 8, 43-48) Toto je poučný příběh. Na něm poznáváme, že je možné Boha se dotýkat bezděčně, neuvědoměle, jako to činil tenkrát onen zástup. Byla to spousta lidí, kteří se Ježíše i jindy dotýkali. Vzpomeňme jen na římské vojáky, jak strhli jeho oděv, převlékli ho do roucha, jež ho mělo zesměšnit, bili ho, surověma rukama tiskli, až mu způsobili modřiny a nakonec ho povalili na kříž a k němu přibili. A přece tyto lidé nikdy nepocítili potřebu s nadšením vyprávět, že se ho svými rukama tak bezprostředně dotýkali, že si je dokonce potřísnili jeho krví. Na druhé straně zde byli apoštolové, kteří tu potřebu měli. A měla ji jistě i ona žena, protože se Ježíše dotkla jinak než netečný zástup.

Proto Bůh nespořádá na ty milióny

NĚKDO o tebe PEČUJE

Jak příroda tak i to, co Bůh zjevil lidem, **podávají svědectví o Boží lásce.** Náš Otec v nebesích je zdrojem života, moudrosti a radosti. Pohlédte na přírodu jak je obdivuhodná a krásná. Přemýšlejte o tom, jak v ní je všechno zázračně přizpůsobeno potřebám a štěstí nejen lidí, ale i všech živých bytostí. Sluneční paprsky a déšť, jež osvěžují a naplňují radostným životem hory, moře a nížiny — to vše nám vypravuje o Stvořitelově lásce. Je to Bůh, kdo uspokojuje každodenní potřeby všech svých stvoření. Žalmista to krásně vyjádřil slovy:

„Oči všechněch v tebe doufají,
a ty dáváš jim pokrm jejich v čas
příhodný.

Otvíráš ruku svou
a nasycuješ každého živočicha
podle dobře libezné vůle své.“
(Žalm 145,15.16)

Bůh stvořil člověka dokonale svatého a šťastného — a krásná země, když vyšla ze Stvořitelových rukou, neobsahovala žádný zárodek úpadku a neměla na sobě ani stín kletby. Bylo to přestoupení Božího zákona — zákona lásky — jež přineslo utrpení a smrt. Avšak i uprostřed soužení, jež je následkem hříchu, zjevuje se Boží láska. Je psáno, že Bůh zlořečil zemi pro člo-

veka. (1 Moj 3,17) Trní a bodláčí — těžkosti a zkoušky, jež naplňují život člověka námahou a starostmi — byly určeny pro jeho dobro, jako součást výchovy nutné v Božím plánu pozvednutí člověka ze záhuby a ponížení, které zavinil hřích. Svět, i když je padlý, není jen místem žalu a trápení. V přírodě nacházíme poselství naděje a útěchy. Bodláčí má květy a trní je pokryto růžemi.

„Bůh je láska.“ — je napsáno na každém rozevírajícím se poupěti. Na každém stébélku rašící trávy. Milí ptáčekové oživující vzduch svými radostnými zpěvy, jemně zbarvené dokonale krásné květiny naplňující své okolí vůněmi, vysoké lesní stromy s bohatým zářivě zeleným listovím — to vše svědčí o něžné otcovské péči našeho Pána a o jeho přání učinit své děti šťastnými.

Ve slově Božím je zjeven Boží charakter. Bůh sám vyjádřil svou nekonečnou lásku a své slitování. Když se Mojžíš modlil: „Ukaž mi, prosím, slávu svou“, Hospodin odpověděl: „Já způsobím to, aby šlo mimo tebe před tvář tvou všechno dobré mé.“ (2 Moj 33,18.19) Toto je jeho sláva. Hospodin procházel mimo Mojžíše a zvolal: „Hospodin, Hospodin. Bůh silný, lito-
stivý a milostivý, dlouhočeka-
tívý a milosrdný, pravdě, milosrd-
denství čině tisícům, odpouštěje ne-
pravost a přestoupení i hřích.“ (2 Moj 34,6.7) On je „dlouhočeka-
tívý a hojný v milosrdství“ (Jon 4,2), „proto že
libost má v slitování se.“ (Mich 7,18)

Bůh k sobě připoutal naše srdce ne-
sčíslnými znameními na nebi a na ze-
mi. Prostřednictvím věcí v přírodě
i nehlubších a nejněžnějších pozem-

tu „nejsenzáčnejší a vzrušující repor-
táž“, v níž nám oznamuje, jak velice
nás — obyvatele planety Země — mi-
luje. On sám, Stvořitel, stal se člove-
kem a žil zde třiatřicet let. Mnohým
lidem poskytl interview, a my jej mů-
žeme dodnes číst. Přišel lidem říci, že
z lásky se rozhodl zemřít místo nich,
aby nemuseli oni umírat. Svůj slib
věrně splnil, když zemřel hroznou
smrtí na kříži. A ještě dříve než ze-
mřel, prohlásil, že se znovu vrátí, aby
zřídil své království, kde nebudou ne-
moci, ani smrt, ani pláč. Tato jedineč-
ná zpráva byla sepsána téměř před
dvěma tisíci roky a dnes ji známe pod
jménem Nový zákon. I když není mís-
ta na světě, kde by si ji lidé nemohli
přečíst, přece je velmi mnoho těch,
kteří ji nedůvěřují a podceňují ji.

Jak zapůsobila na tebe? Dala ti ra-
dost ze spasení? Čerpáš z ní vděčnost
za Boží lásku, kterou denně přijímáme
a jí žijeme?

Což je vůbec možné, aby ten nepo-
chopitelně velký Boží čin — záchrana
života a vytržení z osidel hříchů a
smrti — nedokázal někoho vzrušit?

Jaroslav CIHLÁŘ

ských svazků, jež si lidská srdce jen
mohou představit, snaží se nám Bůh
zjevovat. Avšak toto vše jen nedoko-
nale představuje jeho lásku. Přesto, že
byly dány všechny tyto důkazy, nepří-
tel dobra zatemnil mysl lidí, takže se
dívali na Boha se strachem a považují
jej za strohého a neopouštějícího.
Satan vedl lidstvo k tomu, aby v Bohu
viděli bytost, jejíž hlavní vlastností je
nížná spravedlnost — bytost, která je
krutým soudcem, drsným a bezohled-
ným věžitelem. Vyličil Stvořitele jako
někoho, kdo nedůvěřivým okem sledu-
je lidi, aby odhaloval jejich omyly a
chvilky a mohl na ně sesílat tresty. Pro-
to Ježíš přišel na svět a žil mezi lidmi,
aby odstranil tento temný stín tím, že
světu zjevil nekonečnou lásku Boží.

Syn Boží přišel z nebe, aby nám zje-
vil Otce. „Boha nikdy nikdo neviděl:
jednorozený Syn, který spočívá v ná-
ručí Otcově, ten o něm vypovídal.“
(Jan 1,18) „Otec nezná nikdo než Syn
— a ten, komu by to Syn chtěl zjevit.“
(Mat 11,27) Když jeden z učedníků žá-
dal Ježíše: „Pane, ukaž nám Otce“, Je-
žíš odpověděl: „Tak dlouho jsem s vá-
mi, Filipu, a neznáš mě? Kdo vidí mne,
vidí Otce. Jak tedy může říkat: Ukaž
mám Otce?“ (Jan 14,8.9)

Když Ježíš mluvil o svém pozem-
ském poslání, řekl: „Duch Hospodinův
jest nade mnou; proto mne pomazal,
abych přinesl chudým radostnou zvěst;
poslal mne, abych vyhlásil zajatcům
propuštění a slepým navrácení zraku,
abych propustil zdeptané na svodbu.“
(Luk 4,18) To bylo jeho poslání. Pro-
cházel vesnicemi, činil dobro a uzdra-
voval všechny, jež satan tyranizoval.
Byly vesnice, kde ani v jednom domě
nebylo slyšet jedině zasténání nemoc-

ného, neboť On těmito místy prošel a všechny nemocné uzdravil. Ježíšovy skutky byly důkazem jeho božského pomazání. V každém činu jeho života se projevovala láska, milosrdenství a soucit. Jeho srdce bilo vstříc lidem v něžné útrpnosti. Vzal na sebe lidskou podobu, aby mohl lépe poznat naše potřeby. Nejubožejší a nejponíženější neměli strach se k němu přiblížit. Dokonce i malé děti cítily, že jsou k němu přitahovány. Rády mu sedávaly na klíně a upřeně se dívaly do jeho zamyšleného obličeje, z něhož vyzařovala láska.

Ježíš nezamtlal ani jediné slovo pravdy. Vždy je však vyslovil s láskou. V jednání s lidmi projevoval největší takt i ohleduplnou a laskavou pozornost. Nikdy nebyl hrubý, nikdy bezdůvodně neřekl přísné slovo, nikdy vnímavé duši nezpůsobil zbytečnou bolest. Nekáral lidskou slabost. Mluvil pravdu, ale vždy s láskou. Odsuzoval pokrytectví, nevěru a nepravost. Když pronášel svá ostrá pokárání, v jeho hlase však bylo možno tušit slzy. Plakal nad Jeruzalémem, nad městem, které miloval, a jež odmítlo přijmout jej — Cestu, Pravdu a Život. Zavrhl jej, Spasitele, On však na ně pohlížel s litostivou něžností. Jeho život byl naplněn sebezapíráním a starostlivou péčí o druhé. V jeho očích byla vzácná každá duše. Zatímco vždy zachovával božskou důstojnost, ke každému členu Boží rodiny se skláněl s nějněžnější ohleduplností. Ve všech lidech vřděl padlé duše, jejichž vysvobození bylo jeho posláním.

Takový je Kristův charakter, jak se zjevoval v jeho pozemském životě. Je to charakter Boha. Proudý božského milosrdenství zjeveného v Kristu vyvěrají se z Otcova srdce na lidské děti. Ježíš, něžný a soucitný Spasitel, byl Bůh „zjevený v těle“ (1 Tim 3,16).

Ježíš žil, trpěl a zemřel, aby nás vykoupil. Stal se „mužem bolesti“, abychom se my mohli stát účastníky věčné blaženosti. Bůh dovolil svému milova-

nému Synu, plnému milosti a pravdy, aby šel ze světa nepopsatelné slávy do světa zkaženého a poskvrněného hříchem, zatemněného stínem smrti a zlořečenství. Dovolil, aby opustil lůno jeho lásky a prostředí, kde byl uctíván anděly a aby zkusil hanbu, pohanu, ponížení, nenávisť a smrt. „Kázeň pokoje našeho na něj vzložena, a zslastí jeho lékařství nám způsobeno.“ (Iz 53,5) Pohlédte na Ježíše na poušti, v Getsemane a na kříži! Bezhraničný Boží Syn vzal na sebe břímě hříchu. On, který byl s Bohem jedno, cítil ve své duši hrozné odloučení, jaké vytváří hřích mezi Bohem a člověkem. To vynutilo z Ježíšových úst úzkostlivý výkřik: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?“ (Mat 27,46) Bylo to břímě hříchu a vědomí jeho hrozné ohavnosti i vědomí toho, jak odloučil duši od Boha — to vše způsobilo, že Božímu Synu puklo srdce.

Tato velká oběť nebyla však přinesena proto, aby v Otcově srdci vzbudila lásku k člověku, ani ne za tím účelem, přimět ho k tomu, aby nás zachránil. Nikoli, nikoli! „Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozného dal...“ (Jan 3,16) Otec nás miluje ne pro velkou smírčí oběť, nýbrž On stanovil smírčí oběť proto, že nás miluje. Kristus byl prostředníkem, skrze kterého Bůh mohl vylít svou nekonečnou lásku na padlý svět. „Bůh byl v Kristu, v mír uvodě svět se sebou.“ (2 Kor 5,19) Bůh trpěl se svým Synem. Mučivým zápasem v Getsemane a smrtí na Kalvárii zaplatilo srdce naplněné nekonečnou láskou cenu za naše vykoupení.

Ježíš řekl: „Proto mě Otec miluje, že dávám svůj život, obych jej opět přijal.“ (Jan 10,17) To znamená: „Můj Otec vás miluje, že mě dokonce ještě více miluje proto, že dávám svůj život, abych vás vykoupil. Tím, že se stávám vaším zástupcem a ručitelem, že se vzdávám svého života, že беру na sebe vaše viny a vaše přestoupení, stal jsem se svému Otci ještě dražším. Vždyť

mou obětí může být Bůh ospravedlněn a mimoto může ospravedlňovat toho, kdo věří ve mne.“

Naše vykoupení nemohl uskutečnit nikdo jiný než Boží Syn, neboť pouze On, který byl v lůno Otce, mohl Jej zjevit. Jen On, který znal výšku a hloubku Boží lásky, mohl ji zvěstovat. Jenom nekonečná Kristova oběť za padlého člověka mohla vyjádřit Otcovu lásku ke ztracenému lidstvu.

„Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozného dal. Dal ho nejen proto, aby žil mezi lidmi, aby nesl jejich hříchy a aby zemřel jako oběť za ně. Dal ho padlému lidstvu. Kristus se měl ztotožnit se zájmy a potřebami lidí. On, který byl jedno s Bohem, se spojil s lidskými dítkami takovými svazky, jež nikdy nebudou roztrženy. Ježíš „se nestydí nazývat je bratřími“ (Žid 2,11). On je obětí Beránek, náš Přímiluvce, náš Bratr, jenž je oděn naší lidskou podobou před Otcovým trůnem a na věky věků je spjat s lidstvem, které vykoupil — On, Syn člověka. A to vše učinil proto, aby lidé mohli být vysvobozeni ze záhuby a z ponížení zaviněného hříchem, aby mohli zrcadlit Boží lásku a podílet se na radosti svatých.

Cena zaplacená za naše vykoupení a nekonečná oběť našeho nebeského Otce, že dal svého Syna, aby za nás zemřel, měly by nám dát vznešené představy o tom, čím se skrze Krista můžeme stát. Když inspirovaný apoštol Jan spatřil vysokost, hlubokost a šířnost lásky nebeského Otce k hynoucímu lidstvu, byl naplněn posvátnou bází a úctou. A protože nemohl najít vhodná slova, jimiž by vyjádřil velikost a něžnost této lásky, vyzýval svět, aby na ni upřel svůj zrak: „Hledte, jak velikou lásku nám Otec dal, že se smíme nazývat dětmi Božími.“ (1 Jan 3,1) Jak vysoká hodnota se tím připsuje člověku! — Následkem přestoupení se lidé stávají satanovými otroky. Vírou ve smírčící oběť Kristovu se potomci Adamovi mohou stát dítkami Božími. Tím, že Kristus vzal na sebe lidskou podobu, povznášá lidstvo. Padlí lidé se mohou dostat tam, kde je jim dána možnost stát se ve spojení s Kristem vskutku hodnými jména „synové Boží“.

Taková láska nemá obdoby. Smíme se nazývat dítkami nebeského Krále! Jak vzácné to zaslíbení! Je to námět pro nejhlubší zamyšlení! Jak nesrovnatelná je Boží láska k světu, který Boha nemiloval! Toto vědomí působí na duši podmaňující silou a srdce poddává Boží vůli. Čím více studujeme Boží charakter ve světle kříže, tím jasněji vidíme Boží milosrdenství, něžnost a odpuštění spojené s nestranností a spravedlností, a tím zřetelněji rozeznáváme nescíslné důkazy lásky, která je nekonečná a jež svým něžným soucitem převyšuje trpělivou lásku matky k jejímu vzpurnému dítěti.

-dp-

Kněz navždy

Na hoře Golgotě se tyčily k nebi tři kříže. Pod nimi byly roztroušeny hloučky diváků, kteří pozorovali popravu tří mužů, vykonávanou dle římského způsobu.

Prostřední kříž určili Ježíši z Nazareta. Blízko něho stála jeho matka, zcela jistě jeden z jeho učedníků a římská stráž. Hovor pomalu vázl. Je pravda, že se nejprve židovští vůdcové hlasitě posmívali, že ženy kvílely. Avšak nyní se rozprostřelo ticho mezi diváky, když temnota houstla a po tři hodiny temný mrak zastřel pohled i na nejbližší okolí.

Ve chvíli, kdy se temný mrak protřhl, trpící muž na kříži hlasitě zvolal: „Dokonáno jest,“ pak mu hlava klesla a skonal. Všichni, kteří byli na Golgotě přítomni, museli poznat, že to nebyla jen běžná smrt, protože silné zemětřesení otřásl zemi, jako kdyby oživila příroda spolu s ním trpěla. Ano, na prostředním kříži umíral Boží Syn. Přinášel výkupné za hříchy celého světa.

V témže okamžiku se odehrávalo jiné drama na nádvoří chrámu. Byl čas večerní oběti a na místo zabití právě přiváděli beránka. Zemětřesení otřásl chrámovými zdmi a vyděsilo službu konajícího kněze. Pozdvížený nůž vypadl z jeho ruky a beránek utekl.

Nádherná opona, která v chrámu oddělovala svatyni od svatyně svatých byla neviditelnou rukou roztržena odshora až dolů. Nejsvětější místo židovské bohoslužby, do kterého měl po pečlivé přípravě přístup jen nejvyšší kněz, bylo nyní otevřeno všem znesvěcujícím zrakům. A právem, protože sláva Boží z něj odešla. Nyní mohli porozumět slovům, která Ježíš před několika dny řekl: „Zanechává se dům váš pustý.“ (Mat 23,38)

Pozemský chrám, kdysi poctěný na místo zjevení se Boží slávy, přestal být střediskem bohoslužby. Žena Samaritánka, která v rozhovoru s Ježíšem hledala správné místo pro bohoslužbu, slyšela z jeho úst slova: „...přichází hodina, kdy nebudete ctít Otce ani na této hoře ani v Jeruzalémě... Ale přichází hodina, ano, již je tu, kdy opravdoví ctitelé budou uctívat Boha v duchu a v pravdě. A Otec hledá ty, kdo ho takto ctí.“ (Jan 4,21.23 — Žilka)

A tato hodina nyní skutečně přišla. Lidé již déle nemuseli v chrámu konat bohoslužby.

Skutečně nebyla již pro věřící žádná svatyně? Nebylo již žádné středisko bohoslužby, ke kterému by křesťané obraceli svou pozornost? Odpověď nacházíme v epistole k Židům.

Po objasnění smyslu starozákonního křesťanství, apoštol pokračuje: „Hlavní věc ... jest: máme takového velekněze, který se usadil po pravici trůnu

majestátu v nebesích a koná službu v svatyni, totiž v pravém stánku, jež postavil Pán, ne člověk.“ (Žid 8,1.2) Zde je jasně vyznačen rozdíl mezi dvěma stánky. Stánek „postavený člověkem“, to byl ten, který zbudoval Mojžíš na poušti a ten byl pouhým obrazem. Na druhé straně je tu řeč o „pravém stánku, který postavil Bůh“. To byla skutečnost, pozemským stánkem znázorněná. Zemský stánek byl pouhým „obrazem a stínem nebeské svatyně“. (Žid 8,5) Apoštol také o tom hovoří jako o „podobnosti na tehdejší čas“ (Žid 9,9) a „o příkladech nebeských věcí“ (Žid 9,23).

Stánek na poušti a pozdější chrám se všemi svými oběťmi nepoukazovaly však jen na Kristovu smrt na kříži, ale také na svatyni v nebesích, ve které se uskutečňuje plán spasení. Nebeská

svatyně, to je svatyně „nové smlouvy“.

Pisatel k Židům to objasňuje: „I první smlouva měla ovšem pravidla bohoslužby a uspořádanou svatyni. Byl zřízen přední stánek, v něm byly svícny, stůl a předložené chleby, ten se nazývá svatyně. Za druhou oponou byl stánek nazývaný svatyně svatých; obsahovala zlatý kadidlový oltář a truhlu smlouvy...“ (Žid 9,1-4)

Jistě správně pochopíme, kterou stavbu měl Pavel na mysli. Je to starozákonní zemský stánek, který apoštol Pavel nazývá svatyní staré smlouvy. Hned na začátku uvedeného verše si všimněme slůvka „i“. Jeho použití zde jasně dokazuje, že nová smlouva má také svatyni — a to je svatyně v nebesích.

Služby těchto dvou svatyní k sobě mají takový vztah, jaký je mezi pro-

roctvím a jeho naplněním. Jistě že i samotnému čtenáři se nabízí poznání, že zatímco v pozemském stánku se obětovali beránkové, obětí pravého stánku je sám Ježíš Kristus.

Pisatel listu k Židům to objasňuje na srovnáních a protikladech: „Když je tak všechno zařazeno, do předního stánku stále vchází kněží konající bohoslužbu, do druhého stánku jen jednou za rok sám velekněz, a to nikdy bez krve, kterou obětuje za sebe i za přestupky lidu spáchané z nevědomosti. Tím naznačuje Duch svatý, že ještě není zjevná cesta do svatyně, dokud ještě trvá první stánek, což pro přítomný čas není leč podobnostvím, a dokud se v něm přináší dary a oběti, jež přece nejsou s to, aby učinily v svědomí dokonalým toho, kdo tak Bohu slouží, poněvadž se týkají jen pokrmů a nápojů a rozmanitého omývání — samá zevnější pravidla určená jen do té doby, než nastane náprava.

Když se však objevil Kristus jako velekněz budoucích hodnot, vešel vyšším a dokonalejším stánkem, ne uděláným rukama, to jest nepocházejícím z tohoto tvorstva, ani s krví kozlů a telat, ale s vlastní krví do svatyně. Zjednal věčné vykoupení.“ (Žid 9,6-12)

Bible takto jasně tvrdí, že zemská svatyně se vším svým zařízením a se všemi službami byla jen symbolem. Znázorňovala chrám živého Boha na nebesích, s příslušnými službami a jeho největší obětí — Ježíšem — Božím Beránkem, který snímá hříchy světa.

Avšak Kristovo všeobsažné dílo na záchraně člověka z hříchu není dostatečně zobrazeno ani v symbolu zabitého beránka, a dokonce ani ve všech obětech, které byly ve starozákonním stánku nařizeny. Jestliže, dle Písma, služby v pozemské svatyni byly „příkladem a stínem nebeských věcí“, musíme v plánu spasení hledat nějaký aspekt, který by naplnil symbol pozemského kněžství. Vždyť i ono muselo prorocky něco představovat, a proto muselo být i naplněno.

Hledat nemusíme dlouho. Pisatel epistoly k Židům hovoří o knězi nebeské svatyně a směle v této úloze představuje Krista: „...pozorujte apoštola a velekněze našeho vyznání, Ježíše.“ (Žid 3,1) Jan Křtitel jej prohlásil Božím Beránkem. Apoštol Pavel ho představuje jako kněze.

Všechno, co se ve Starém zákoně vztahuje ke knězi — ať je to jeho ustanovení, zasvěcení, oblečení, nebo celá jeho prostřednická služba — to vše poukazuje na určité rysy Kristovy spásitelné služby. Dokonce i tajemství vtělení — jak nazýváme příchod Boha v těle — se stává daleko srozumitelnější ve světle pohledu na symbolické rysy kněžské služby.

Dříve, než pisatel k Židům hovoří o Kristově přímělné službě, s velkou jistotou podtrhuje Spasitelovo božství. Představuje ho jako Syna Božího, Stvořitele všech světů a jako Udržo-

vatele všech věcí. Ovšem stejně tak jistě je i člověkem. „Toho však, jenž byl na krátko učiněn nižším než andělé, spatřujeme v Ježíšovi, který strpěl smrt... Poněvadž pak dívky mají společnou krev a maso, i on podobně se jich stal účastným, aby smrtí mohl zničit toho, který má moc nad smrtí, to jest ďábla, a osvoboditi ty, kteří jsou strachem před smrtí po celý život zotročeni. Neužívá se ovšem andělů; ujímá se potomstva Abrahamova. Proto se musil ve všem připodobniti bratřím, aby se stal milosrdným a věrným veleknězem v Božských věcech, měl-li usmířovati hříchy lidu.“ (Žid 2,9.14-17)

Důvod pro to je zcela jasný: „Tím totiž, že sám trpěl v pokušení, se stal schopným přispěti na pomoc těm, kdo jsou pokoušeni.“ (Žid 2,18) „Neboť nemáme velekněze, který by nebyl schopen mítí soucit s našimi slabostmi, ale takového, který jest ve všem vyzkoušen podobným způsobem jako my, ovšem bez hříchu.“ (Žid 4,15)

Náš Spasitel je členem lidské rodiny. Stejně jako jeho předobraz z minulosti je „vzat z lidu“ a „za lidi bývá postaven v jednání s Bohem“ (Žid 5,1). Nejvyšší kněz ve starozákonní službě byl vybrán z lidu a zastupoval národ před Bohem. Na náprsníku a na ramech nosil jména Izraelova pokolení. Ve svatyni svatých stál před Bohem jako zástupce lidu. Ve svatyni a v chrámu vyznával a odstraňoval své hříchy, protože dle Mojžíšových slov Aronovi „dal ji vám, abyste nesli nepravosti všeho množství k očistění jejich před Hospodinem“. (3 Moj 10,17)

Kristus jako kněz je zástupcem člověka. „Takť i psáno jest: Učiněn jest

první člověk Adam v duši živou, ale ten poslední Adam v duchu obživujícího.“ (1 Kor 15,45). „Z toho plyne: jako skrze poklesek jednoho člověka došli odsouzení všichni lidé, tak se i ospravedlňujícím činem jednoho dostalo všem lidem ospravedlnění a života. Jako skrze neposlušnost jednoho člověka mnozí byli učiněni hříšníky, tak i skrze poslušnost jednoho mnozí budou učiněni spravedlivými.“ (1 Kor 15,22)

Je to tedy jedinečné a vhodné přirovnání, když Kristova činnost pro naše spasení byla symbolizována člověkem — starozákonním knězem — který na sebe vzal lidskou špatnost a nesl viny lidí. Smrt zvířete nemohla lidský hřích odčinit. Odpłata za hřích je smrt. Ten požadoval smrt člověka — sice Boho-člověka, ale nicméně člověka. Kristus je proto knězem i obětí. On „...skrze Ducha věčného samého sebe obětoval neposkvrněného Bohu“, „a pro tu příčinu nově smlouvy prostředník jest...“ (Žid 9,14.15)

Tím, že byl Bohem a současně člověkem a prostřednictvím jeho obětní smrti „...může navždycky spasiti ty, kteří skrze něj přicházejí k Bohu, neboť je stále živ, aby je zastupoval.“ (Žid 7,25)

Apoštol Jan nám předkládá tutéž pravdu. „Pakli by kdo zhřešil, přimluve máme u Otce, Ježíše Krista spravedlivého. A Onť jest obětí slitování za hříchy naše, a netoliko za naše, ale i za všeho světa.“ (1 Jan 2,1.2)

Jak uklidňující je pro křesťana vědomí, že Kristus sám se za nás přimlouvá a sesílá nám pomoc v každé potřebě. R.T.

SEDM SLOV Z KŘÍŽE

Odpověď lásky

Jindřich Marcolla

Evangelista Lukáš pro nás zaznamenal druhé slovo, které Ježíš promluvil k jednomu z lotrů, kteří s ním byli ukřižováni (23, 42.43) Onen lotr se na něj s důvěrou a v naději obrátil s prosbou: „Pane, rozpomeň se na mne, když přijdeš do království svého.“ A Ježíš mu odpověděl: „Amen pravím tobě dnes, budeš se mnou v ráji.“

Rímané obyčejně ukřižovali několik odsouzenců najednou, a podle tradice bývaly kříže s oběťmi postaveny do polokruhu, takže odsouzení na nich visící si viděli vzájemně do tváře a tak byli svědkem vzájemného utrpení, což bylo částí jejich trestu. Někteří vykladači věří, že Pilát ukřižoval dva lotry s Ježíšem na výsměch Židům. Jedno je však zřejmé: Pilát svým činem naplnil Izaiášovo mesiánské proroctví, že Kristus „s přestupníky počten jest“. (53,12)

S největší pravděpodobností byl Ježíš

ukřižován na prostředním kříži. Snad na to naléhali sami židovští vůdci, protože toto místo bylo vždy určeno pro největšího přestupníka. V tomto činu se však zrcadlí i ona skutečnost, že „přišel Syn člověka, aby hledal a spasil, což bylo zahynul“. (Luk 19,10) Farizeové a zákoníci o něm jednou řekli: „Tento hříšník přijímá a jí s nimi.“ (Luk 15,2) On tím vším konáním ovšem demonstroval účel svého příchodu na zem. Vždyť sám o sobě prohlásil: „Nepřišel jsem volati spravedlivých, ale hříšných ku pokání.“ (Luk 5,32) Proto i své poslední hodiny prožil ve společnosti dvou hříšníků.

Jen si vzpomeňme, jak často vyhledával lidi nevalné pověsti. Stal se hostem podvodníka Zachea, kterého se lidé štítli a jemuž se vyhýbali. Navázal hovor s padlou ženou a přivedl ji na začátek nového života. Stýkal se s celníky a hříšníky, s nimiž ti pobožní nechtěli mít nic společného. On byl vždy na místě, kde některé srdce toužilo po vykoupení. Proto i v poslední chvíli svého života byl na místě a těsně před smrtí sklízel odměnu, když viděl opět jednoho zachráněného hříšníka. Později k nim přibyl římský setník, a potom ty nespočetné tisíce všech, kteří ho přijali za svého vykupitele. Jestliže Ježíš neodmítl tyto beznadějně případy, pak i ty k němu smíš přijít se svým hříchem.

Oni dva zločinci byli popraveni zaslouženě, aby bylo učiněno zadost spravedlnosti. Snad je potrestali za to, že se spojili s Barnabášem v jeho nezdařeném povstání. Jistě viděli nápis nad Kristovou hlavou a slyšeli, jak se mu kněží posmívají a jak zesměšňují mesianství, ke kterému se hlásil. Evangelista Matouš uvádí, že „stejně ho tupili i povstanci spolu s ním ukřižovaní“ (27,44 — nový překlad) V jejich případě nešlo o nějaký justiční omyl. Vždyť jeden z nich dokonce přiznal i jejich vinu, když řekl: „...dostáváme zaslouženou odplatu, on však nic zlého neudělal.“ (Luk 23,41)

Ukřižování Krista, to byl největší soudní omyl. On sám měl všechny důvody k tomu, aby protestoval proti nespravedlivému způsobu, jakým s ním bylo nakládáno. Vždyť snad všichni učedníci — až na jednoho — ho opustili. On však nezištně a nesobecky zapomněl na sebe i na své utrpení a celou svou pozornost soustředil na ty, které přišel zachránit. Jeden z lotrů mu dokonce sarkasticky řekl: „Což nejsi Kristus? Zachraň sebe i nás!“

Slova „což nejsi Kristus?“ ukazují na jeho nevěru, stejně jako ji podobným způsobem prozradil i nejvyšší kněz, když ho posměšně vyzýval, aby dokázal svoje mesianství tím, že sestoupí z kříže. (Mar 15,31.32) Za povšimnutí stojí, že již na počátku veřejné Kristovy činnosti promluvil sám jeho arcinepřítel: „Jsi-li Boží Syn, poruč, ať se kamení promění v chléb.“ (Mat 4,3) Tyto neupřímné prosby nekajících Ježíš pomíjí, neboť takovým nelze pomoci.

Také i onen druhý lotr zpočátku jednal stejně jako jeho druh a kněží. Ježíšovo jednání na něho ovšem hluboce zapůsobilo, takže změnil svoje stanovisko. První paprsek naděje mu nepochybně zazářil, když slyšel, jak se Ježíš modlil za své vrahy: „Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí.“ (Luk 23,34) Lotr si uvědomil, že i on může dosáhnout odpuštění, jestliže ho mohou získat i Ježíšovi vrazi. Nabyt přesvědčení, že nápis na Kristově kříži označuje skutečného Mesiáše, a proto nakonec pokáral svého druhu: „Ani ty se Boha nebojíš, ježto jsi ve stejném potupení?“ (Luk 23,40)

Jakou váhu má tato výtka, kterou dává jeden hříšník druhému? Není to však jenom výtka, ale je to současně i svědectví o nevině toho, který byl dvěma tribunály nespravedlivě odsouzen a nyní se mu jeho soudci ještě posmívají. Pro onoho lotra nebyla noc zoufalství natolik temná a nebylo pro něho tak pozdě, aby nemohl spatřit světlo naděje a aby vyznal, že Ježíš je očekávaný Mesiáš.

V knize Touha věků píše E. G. Whiteová, že v prosbě kajícího lotra se Pánu Ježíši v jeho smrtelném zápasu na kříži dostalo paprsku útěchy. A ve svém dalším líčení této události o kajícím lotru píše, že „vidal předtím Ježíše, naslouchal mu a jeho učení ho přesvědčilo, avšak kněží a přední mužové ho od Ježíše odvrátili“. Dále pak uvádí, že i v soudní síni a cestou na Golgotu byl ve společnosti Ježíše. Byl svědkem, když Pilát prohlásil jeho nevinu a nešlo mu také, že po celou dobu se Ježíš choval jako Bůh a že blahovolně odpouštěl svým učitelům. Když si potom přečetl posměšný nápis nad

Spasitelovou hlavou, „Duch svatý osvětlil jeho mysl a řetěz důkazů se skládal článek po článku dohromady. V Ježíši, zmučeném, posmívaném a visícím na Kříži, spatřil Beránka Božího, který snímá hříchy světa... Mnozí byli ochotni nazývat ho Pánem, když činil divy a pak když vstal z hrobu; nikdo ho však neuznával, když visel umírající na kříži, kromě kajícího lotra, který byl spasen v hodině jedenácté.“ (Str. 529—530)

„VZPOMEŇ SI NA MNE“

S těmito slovy se ukřižovaný lotr obrátil na ukřižovaného Ježíše. Což může jeden hynoucí pomoci druhému hynoucímu? Neměl se raději obrátit na prokurátora, nebo si podat žádost o milost k císaři do Říma? Ti by mohli zrušit ortel smrti. On však chtěl získat něco více, než mu oni mohli dát. Jeho život se před ním rozvíjel jako ve filmu. On spatřil svoji první lež a první nepoctivost. Pak viděl své další chybné kroky, viděl krev, kterou prolil — a to všechno před ním vyrostlo do velké hory vin. Jeho svědomí se ozvalo a zatratilo ho. Pohled na Krista mu otevřel oči, aby mohl spatřit sám sebe. A když se to stalo, zatoužil jenom po jednom: po odpuštění a božském osvobození. A o tom přece ten muž na prostředním kříži mluvil.

„Otče, odpusť jim.“ Lotr nezádal o milost některého pozemského mocnáře. Zachranu a spásu očekával od toho, který visel přibit vedle něho. Od umírajícího očekával život. Všichni kolem na Krista volali: „Pomoz sám sobě!“ Je tu však jeden, který volá: „Pane, pomoz mně!“ V trnové koruně ukřižovaného poznává královskou korunu, a proto prosí: „Pane, vzpomeň si na mne, až přijdeš do svého království.“ Těmito slovy lotr nejenom prosil, ale i vyznal, že Ježíšovo pozemské poslání neskončilo nezdařením. Ona slova byla vyznáním víry.

Každému, kdo s vírou přijde k Ježíšovu golgotskému kříži, tomu vzejde poznání. V Kristově oběti Bůh myslí na nás. A když na nás Bůh myslí, tu se vždy pro nás a s námi něco děje. Ano, On myslí i na tvoji vinu, se kterou se nemůžeš sám vypořádat. Až dodnes je Kristův kříž zjevným znamením, že Bůh na nás myslí.

Lotr ve skutečnosti prosil jenom o vzpomínku, ale Ježíš mu daroval mnohem víc. L. Reinhard překládá Ježíšovu odpověď takto: „Amen, pravím tobě dnes: Se mnou budeš v ráji.“

Jak velké učištění dává Ježíš prosícímu lotrovi. Kdo z nás je schopen proniknout do hloubky slova „dnes“ a vyčerpat je? Co v onen den znamenalo ono Ježíšovo „dnes“?

DNES — v den, kdy nenávisť lidského pokolení a vzpoura proti Bohu slaví svůj největší triumf. DNES, kdy lidé zabíjejí Božího Syna, DNES, kdy křížují Vykupitele. DNES, kdy na Boží lásku odpovídají úderem pěstí do Ježíšovy tváře — DNES jsou ti odpuštěny hříchy a získáš naději věčného života.

Na lidské NE odpovídal Bůh svým ANO. Vždyť smíruje svět se sebou, a proto na přemíru zloby odpovídá přemírou lásky. Bůh trhá dlužní úpis světa a podává mu ruku pro nový začátek. „Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.“

Vždyť Bůh neposlal Syna na svět, aby svět odsoudil, ale aby skrze něj byl svět spasen.“ (Jan 3,16.17) Takový dnešek, v němž člověk začíná nový život, je den, který se nestane nikdy minulostí. Svým spasitelným aktem zůstává stálou přítomností. Je to stále trvající DNES.

Umírající lotr byl první, kdo zakusil spasitelnou sílu tohoto slova DNES. On prosil ukřižovaného Ježíše, aby si na něho ve svém království vzpomněl. On mu však odpověděl, že na něho nebude myslet teprve ve svém příchodu na konci dnů, ale že na něho myslí již nyní, a že ho zachrání. Také tebe nechce Ježíš spasit až jednou, při svém druhém příchodu, ale již dnes. Ne až zítra, ale dnes tě chce učinit svým dítětem. Nejmilejší satanovo slovo je „zítra“. Proto ti neustále naštěptává: Máš dost času, počkej až později, až si to, nebo ono ještě zařídíš.

Písmo svaté uvádí — a potvrzuji to i naše vlastní zkušenosti, že v odkládání je skryto vždy nebezpečí. Proto ona výzva: „Dnes uslyšíte-li jeho hlas, nezatvrzujte svých srdcí.“ (Zid 4,7) Jde-li o naši záchranu, pak Ježíš má vždy naspěch.

V oné chvíli, kdy lotr na kříži předal svůj zkažený život Ježíši, stalo se něco v nebi. Děje se to vždy, když se někdo z lidí obrátí ke Spasiteli. Pán Ježíš řekl, že nad ním je v nebi „radost veliká“. (Luk 15,7) I když visel jako lotr na kříži, přece mohlo být jeho jméno zaneseno do knihy života, a tím pro něj začal život věčný.

Když se člověk spojí s Ježíšem, pak vzniká nerozlučitelný a věčný svazek. Ani smrt ho nemůže vytrhnout z jeho ruky. A kde je člověk spojen s Ježíšem, tam je vždy ráj. Co všechno nyní lotr získal! Uprostřed utrpení mu Ježíš dal slávu, v největším soužení dostal radost, v hodině smrti obdržel život a ve chvíli zániku získal budoucnost. Lotr se domníval — stejně jako i většina lidí pod křížem, že kříž je konečnou stanicí. A hle, nyní se Ježíšův kříž stal lotrovi výchozí stanicí. Vždyť v okamžiku, kdy jeho jméno bylo zaneseno do knihy života, začal pro něho — i když umíral na kříži — život věčný.

Kéž by to dnes platilo také o tobě, milý čtenáři. Dáš Ježíši příležitost, aby mohl dnes říci podobná slova, jaká kdysi pronesl nad pokání činícím Zacheem: „Dnes stalo se spasení srdci tomuto.“

O velikonočních v roce 1942 byl proveden velký letecký útok na německé město Lübeck. Po náletu stálo město jakoby v jednom plameni. Také nejkrásnější katedrála se proměnila v obrovskou planoucí pochoď. A právě do ní, přes hustou clonu kouře a skrze plameny, proniklo několik mladých mužů, aby zachránili vzácný oltářní obraz malíře Hanse Memlinga z patnáctého stol. Je na něm znázorněno Kristovo ukřižování. Pod křížem stojí vzrušený zástup nejrůznějších postav. Jen uprostřed zástupu, právě pod Ježíšovým křížem, je jedno prázdné místo. Jako by tím malíř chtěl říci: Ještě zde někdo chybí.

Nejsi to právě ty, kdo tam dosud schází? Nestojíš dosud stranou? Ježíš se také pro tebe obětoval a přeje si, abys mohl být zachráněn. Odevzdej se mu cele a bude i tobě platit jeho zaslíbení: Budeš se mnou v ráji.

*nalezené
u Mrtvého
moře*

Svitek proroka Izaiáše

Když jsem v roce 1953 poprvé navštívil Svatou zemi a Jeruzalém, chtěl jsem především prozkoumat hebrejské rukopisy, které jen několik let předtím byly nalezeny v Judské poušti. S velkým očekáváním hleděl jsem vstříc návštěvě archeologického muzea v Jeruzalémě. Tam pracuje skupina badatelů na mnoha tisících fragmentů, jež se dostaly na denní světlo po objevení kumránské jeskyně I (v roce 1947). Dovedl jsem ocenit to, že jsem při svém pobytu v Jeruzalémě, jenž trval více týdnů, mohl vidět tyto cenné nálezy v originálu a že jsem se mohl seznámit s učenci, kteří spolupracovali při rozluštění a zveřejnění těchto zpráv.

Od té doby jsem často znovu přijížděl do Jeruzaléma a při těchto příležitostech jsem si mnohokrát prohlížel nejen rukopisy z jeskyní u Mrtvého moře, nýbrž jsem také vícekrát navštěvoval jeskyně, v nichž ležely svitky rukopisů skryté po staletí. Často jsem se zdržoval ve zříceninách uprostřed obce Kumrán (vykopaná v letech 1951–1956), kde se Ešešjti (přízvuk je na druhém e, tedy Ešešjsti) věnovali svým studiím, kde konali bohoslužby, pracovali a kde společně jedli. (Ešešjti = židovská asketická sekta v Palestině, která se objevila v letech 200 př. Kr. až 70 po Kr. a měla své sídlo na západním břehu Mrtvého moře). Procházel jsem halou, v níž psali svitky, vstoupil jsem do kádí, kde prováděli své rituální koupele, a šel jsem podél akvaduktu nahoru do hor až k prameni, z něhož kdysi přiváděli vodu. Také jsem si prohlédl zemědělský podnik v Ain Feshkha (vykopaný roku 1958) s jeho prostými budovami. Ešešjti mniši si tam vydělávali svou práci na skromné živobytí.

Návštěva těchto míst a mé dlouholeté důkladné studium materiálu, který tam byl objeven, učinily ze mne nadšeného badatele svitků rukopisů. Tyto důležité rukopisy mě drží ještě stále ve svém zajetí. Jakmile o nich třeba i jen mluvím, zmocňuje se mě stejné nadšení jako tehdy, kdy jsem poprvé slyšel o jejich objevení a když jsem viděl fotografie Izaišova svitku. Bylo to v březnu 1948, jen několik dnů předtím, než se v denímkách tisku objevily první zprávy o tomto senzačním nálezu.

V letech mezi objevením jeskyně I a mou první návštěvou v Jeruzalémě v roce 1953 byly nalezeny další jeskyně, mezi nimi i jeskyně IV s bohatým obsahem — asi 35 000 fragmentů svitků. Později bylo vypátráno ještě několik dalších „jeskyní s poklady“. Značně rozmnožily hojný materiál z prvních jeskyní. Mezitím byla v Jeruzalémě zřízena moderní budova, jež má sloužit kumránským svitkům za trvalý domov a která má poněkud poetický název — „svatyně knihy“.

Tam jsou ideální podmínky pro umístění svítek; vzduch je ve všech místech stále kontrolován a klimatizační zařízení pečuje o to, aby drahocenné spisy již netrpěly vlhkým jeruzalémským podnebím.

Uplýnulo třicet let od uveřejnění prvních zpráv o senzačním nálezu starověkých hebrejských biblických rukopisů u Mrtvého moře. Všeobecný zájem o tyto většinou jen ve zlomcích zachované svitky od té doby neustal. Sotva který jiný archeologický objev naší doby tak silně pohnul myslmi lidí jako rukopisy z kumránských jeskyní a z jiných údolí západně od Mrtvého moře. Před krátkou dobou jeden učenec navrhl, aby se historie teologického bádání rozdělila na dvě údobí — „před Kumránem“ a „po Kumránu“. To zachází sice příliš daleko, je však jisté, že křesťanská teologie je těmito nálezy přímo převratně ovlivněna. Mnohé dříve platné teorie jsou nyní zastaralé a vznikla úplně nová věda. Zcela po právu lze říci, že žádný teolog nemůže v této oblasti obsáhnout nejnovější stav bádání, není-li obeznán s obsahem svitků rukopisů objevených u Mrtvého moře a nebere-li je v úvahu. Proto se v převážné většině teologických vysokých škol a fakult (včetně té, na níž přednáší autor) konají přednášky a cvičení věnované této oblasti.

Množství materiálů, který byl shromážděn od roku 1947, je obrovské. Žádný badatel by ani ve svých nejodvážnějších snech nemohl očekávat něco podobného. Jeskyně I v Kumránu, na níž jako náhodou narazil mladý arabský pastýř, vydala proslulý, zcela zachovaný Izaiášův svitek, několik více či méně fragmentárních svitků a stovky malých zlomků. Tento materiál, částečně biblického a částečně nebiblického obsahu, byl uveřejněn v letech 1950 až 1955. Přibližuje nám židovskou sektu Essejců, o níž bylo toho do té doby jen velmi málo známo, a poskytuje v oblasti bádání biblické historie zcela nové výhledy. Když učení, a také beduini, pátrali po nových jeskyních s poklady, skutečně objevili deset dalších jeskyň s rukopisy v kumránské krajině a dvě ve Wadi-Murabbaatu, v opuštěném údolí jihovýchodně od Betléma; kromě toho ještě několik dalších v údolí jižně od Engadi. Dále bylo nalezeno více biblických a nebiblických rukopisů z 1. století po Kr. při nejnovějších vykopávkách židovské pevnosti Masády, oné pevnosti, která padla do rukou Římanů teprve v roce 73 po Kr., tedy tři roky po zboření Jeruzaléma.

Nejstarší ze všech těchto nalezených rukopisů pocházejí ze 3. století př. Kr., nejnovější z 2. století po Kristu. Zveřejněny byly dosud nejen texty z kumránské jeskyně I.

nýbrž i texty z kumránských jeskyní II, III a V až X (1962), dále dobře zachované svitek žalmů z kumránské jeskyně XI (1965) a svitky, jež se dostaly na denní světlo ve Wadi-Murabbaatu (uveřejněny v roce 1961). Z 35 000 fragmentů, které byly nalezeny v kumránské jeskyni IV, a z mnoha ostatních rukopisů byly publikovány do roku 1968 pouze texty biblických komentářů a vzory několika textů jiného obsahu. Avšak učenci, kteří připravují zveřejnění celkového materiálu, již oznámili výsledky svých bádání. Je tedy možno získat spolehlivý obraz o charakteru těchto dokladů.

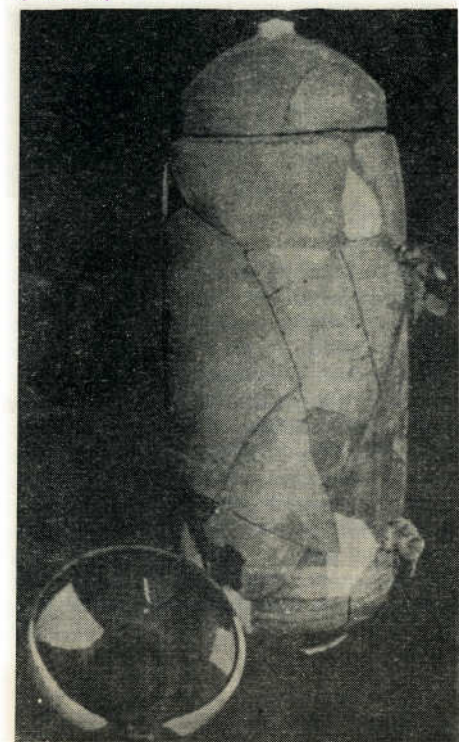
Spor o pravost a stáří svitků

Zkoumání svitků rukopisů vyvolalo nejdříve vášnivé spory o jejich pravost, později spory o jejich vliv na Nový zákon a na křesťanské poselství i náboženství. Ihned po objevení těchto listin projeвили učenci v Americe a v Evropě pochybnosti o jejich pravosti, případně o tom, že by byly napsány v tak rané době. Když však byl k dispozici dostatečný průkazný materiál a proslulí archeologové podle vědeckých metod prozkoumali krajinu u Mrtvého moře, potvrdila se pravost svitků. Kromě toho zmizela jakákoliv pochybnost o rané době jejich sepsání. Dnes lze s jistotou říci, že svitky — až na několik výjimek — byly napsány v posledních třech stoletích před Kristem a v prvních dvou stoletích po Kristu. Většina učenců zastává názor, že svitky rukopisů objevené u Mrtvého moře pocházejí převážně z doby před zbořením Jeruzaléma (rok 70 po Kr.).

Cenný průkazný materiál poskytly také vykopávky v Chirbet Qumranu, v centru obce, která ony svitky kdysi vlastnila. Ukázalo se, že toto místo bylo až do židovsko-rímské války obydleno Židy. Pak tam žili krátkou dobu římscí vojáci. Dobu, z níž pochází keramika objevená při vykopávkách, lze přesně určit na základě četných současně s ní nalezených mincí a je totožná s keramikou, která se našla v některých z jeskyň, v nichž byly objeveny svitky rukopisů. Mimoto na základě průzkumu plátěných obalů těchto svitků, který byl proveden radiouhlíkovou metodou (metoda C14), byla zjištěna střední datová hodnota, jež poukazuje na 1. století po Kristu. Konečně také paleografická šetření ukázala, že svitky podle druhu jejich písma patří převážně do předkřesťanské doby nebo do 1. století po Kristu. To všechno přesvědčilo většinu učenců o tom, že svitky od Mrtvého moře jsou pravé a starodávné. (Pokračování přístě)

Prof. S. Horn

Tak vypadaly nádoby, ve kterých svitky byly uloženy

První čeští kazatelé

Karel Poledník

Mezi první české kazatele, kteří v rozvíjející se církvi adventistů sedmého dne českých zemích začínali působit, patří oratr Karel Poledník. Jestliže jsme u mnohých jiných kazatelů při sestavování životopisu více odkázáni na zprávy těch, kteří je osobně znali, pak u bratra Poledníka máme k dispozici jeho vlastní, obšírné vypracovaný životopis. Když jej pročítáme, pak je nám jasné, že podnětem k jeho napsání nebyla snaha oslavit vlastní osobu, ale vyvýšit Boží lásku a ukázat, jak předivnými cestami vede své dítky.

Bratr Poledník se narodil 7. srpna 1886 v Janovicích u Frýdku. Jeho rodiče byli horliví evangelici, a proto ve stejném duchu vychovávali i svého syna. Když mu bylo osm let, dali ho rodiče na výchovu do jedné rodiny evangelického kostelníka v Komorní Lhotce, protože obec, ve které žili, nebyla evangelická. Jak sám v pamětech uvádí, vyrůstal tam jako Samuel u Eliho.

Ve čtrnácti letech ho matka odvedla do učení v Místku. Tam mu při loučení dala modlitební knížku, kterou však odložil na dno svého kufříku, aby ji teprve po letech vzal opět do ruky a četl. Vyučil se třem řemeslům najednou. Byl sedlářem, řemenářem a čalouníkem. Protože se chtěl naučit němčině, která v oné době byla nezbytná pro toho, kdo chtěl jen trochu cestovat, odešel po vyučení do Bělska a tam začal pracovat v jedné velké dílně. Protože všichni jeho spolupracovníci byli německé národnosti, měl dobrou příležitost učit se od nich německy. A právě zde se odehrála jedna příhoda, která byla rozhodující pro celý jeho další život. Ve svých pamětech ji líčí takto:

„Za nějaký čas přišel nový pomocník, který v dílně stále opakoval mě neznámé slovo „adventist“. Ptal jsem se jednoho učedníka, o čem to hovoří a co je to „adventist“. Tento chlapec mi polsky pověděl, že do Bělska přišel jeden mydlářský mistr z Elsaska a že je adventistou. Dále jsem se pak dozvěděl, že adventisté jsou křesťané, kteří očekávají druhý příchod Kristův, zachovávají sobotu jako den odpočinku, křtí dospělé osoby, nepijí alkoholické nápoje, nekouří... a ještě mnohé jiné mi pověděl. Toto všechno mi bylo velmi sympatické a dosti známé z dětství, kdy jsem chodil do kostela. Dokonce jsem si vzpomněl, že jsme měli v kanceláři i jednu píseň, v níž se zpívalo o sobotě... Měl jsem velkou touhu jít do jejich shromáždění, ale jako mladého člověka mne vždy něco od toho zdržovalo.

Jedné deštivé srpnové neděle jsem právě s tímto učedníkem šel po městě a hovořili jsme o adventistech. Najednou se zarazil, ukázal na skupinku lidí a zvolal: „Podívejte se, tam jdou do shromáždění.“ Šli jsme za nimi, a tak jsem se dostal do shromáždění věřících lidí. Velice na mne zapůsobil proslav, ale nejvíce mne dojala píseň, kterou shromáždění zpívalo.

Jde světem Ježíš.

Kdo on jest? —

ptá se lid a vzdává mu čest.

On staré, mladé k sobě zve...

Po přednášce se kazatel loučil u dveří, mne se otázel, jak se mi ve shromáždění líbilo a poklepal mi na rameno. Od té chvíle jsem byl získán pro království Boží. Onen kazatel se jmenoval Ditrich. Později byl přeložen do Liberce a nakonec pracoval jako misionář v Africe.

Dále bratr Poledník líčí, jak v určité chví-

li, kdy se měl rozhodnout, zda bude cele následovat Pána Ježíše, ustoupil zpět. Nepřineslo mu to však klid.

„Svědění mne velice obviňovalo, i když jsem je potlačoval, jak jen jsem dovedl,“ vzpomíná na onu dobu. „Jednoho dne jsem šel městem, kouřil si cigárku a tu jsem potkal známého mladého adventistu. Rychle jsem před ním vsunul hořící cigáro do rukávu, ale on mi s úsměvem řekl: „Příteli, hoří vám rukáv.“ Viděl ve mně paprsek světla a pozval mne do shromáždění, kterého jsem se tolik bál, a přece jsem právě pro jeho odmítání prožíval duševní muka. Svědomí se však hlásilo stále více a více a nedalo se nijak umlčet. Do shromáždění jsem tedy po nějakém čase šel a všichni mne tam velmi mile přijali. Nikdo se mne na nic netázal, nikdo mi nedomlouval a ze mne spadla všechna tíha. Bylo mi tak dobře, že jsem se vrátil. Věděl jsem, že jsem učinil chybu, ale Pán všechno spravil. To zlé obrátil k dobrému...

Konečně rozhodnutí se pak stalo při mé návštěvě u staršího sboru bratra Petera, onoho mydlářského mistra z Elsaska. Pohovořili jsme, pohostil mne a pak se se mnou modlil. V oné chvíli se v mém srdci mocně ozval Duch Boží. Chtěl jsem se také modlit, ale pro pláč a slzy jsem nemohl.“

V březnu 1911 pokřtil bratr Wolfgarten z Vídně v řece Olši v Českém Těšíně patnáct mužů a žen, kteří biblickým křtem ponořením vyznali, že přijímají Pána Ježíše za svého osobního Spasitele. Mezi nimi byl také bratr Karel Poledník. Pozoruhodná jsou slova, kterými líčí, co potom prožíval: „... byla to doba radostných chvil. V sobě i okolo sebe jsem cítil zvláštní nebeské ovzduší. Domníval jsem se, že už vůbec nechodím po hříchem zasažené zemi. Ochutnal jsem něco z darů nebes a stal jsem se účastníkem společenství Ducha svatého. Je naprosto nemožné, aby od Boží pravdy odešel ten, kdo něco okusil z dobroty Božího slova a z moci věku budoucího. (Žid 6.4.5) Byl jsem přitahován nebesy a přitažlivost zemská jako by pro mne neexistovala.“

Po svém křtu, pracoval bratr Poledník nejenom ve sboru a jako kníží evangelista, ale v roce 1913 se rozhodl, že půjde studovat na kazatelský seminář do Friedensau. A tak již v lednu 1914 seděl ve vlaku, který ho odvázel do školy, jež byla důležitým mezníkem v jeho životě. Od této chvíle se stal služebníkem svého Spasitele, a tuto službu až do konce svého života nikdy nepustil a nezdál. Ve svých vzpomínkách líčí jednu příhodu, jež se stala ve vlaku, kterým projížděl poslední etapu své cesty — z Burgu směr Friedensau.

„V celém vagónu nebyl nikdo jiný, než jeden muž s knírkem, který seděl na druhém konci vozu a stále se díval na mne. Myslel jsem si, proč se na mne tak dívá, až jsem nakonec vstal a šel k němu. To se však i on zvedl a šel ke mně. Když jsme přišli až k sobě, chtěl mi něco říci, ale nevěděl jak. Německy neuměl a česky si netroufal. Nakonec se přece osmělil a svou skrovnou němčinou mi řekl: „Nejste vy pan Poledník?“ A já zase jemu: „Nejsi ty bratr Doubravský?“ A to jsme se již objali a dali si bratrské políbení. Bratr Doubravský měl totiž moji fotografii, kterou jsem mu předtím poslal, protože jsme si již nějaký čas dopisovali. Já jsem však jeho obrázek neměl. Proto to mne poznal, ale já jeho ne. Pak jsme spolu radostně cestovali dále. Když jsme přišli do Friedensau, čekalo mne tam další milé překvapení. Přistoupil tam ke mně muž s plnovousem a řekl mi: „Vítám cie, bratie Poledníku.“ Nepoznal jsem ho, i když jsem

ho dobře znal — ovšem bez plnovousu. Byl to jeden dělník, který se mnou pracoval v Bělsku.

Po návratu z Friedensau začal bratr Poledník pracovat jako kazatel ve Vsetíně, kde prožil velké zkušenosti s Pánem. Po krátké době byl však přeložen do Ostravy, dále pak do Kroměříže, Vsetína, znovu do Ostravy, pak do Pardubic, až v roce 1926 převzal vedení středočeského misijního pole. Po devíti letech se vrátil zpět na Moravu, kde pracoval v různých sborech až do doby, kdy odešel na zasloužený odpočinek, který trávil v Kroměříži.

Ve svých pamětech líčí bratr Poledník nejenom radostné zkušenosti, které mohl s Bohem učinit, ale vzpomíná i na doby zkoušek a ztrát. Nepřítel spasení mu položil do cesty mnohé překážky, prožil nesnadnou dobu válečnou a s Boží pomocí se musel v roce 1947 přenést přes ztrátu své drahé manželky.

„Nemohu ani vypsát, jak mi bylo,“ píše ve svých vzpomínkách, „když za mnou po půl roce přišla malá dceruška a s pláčem mi řekla: „Tatičku, já bych chtěla mamíčku.“ Bůh mi však dal zaslíbení, že mne neopustí, a On mi dal náhradu za ztrátu mé manželky a dceruška dostala hodnou maminku.“

V závěru svých pamětí bratr Poledník píše: „Jsem vděčen svému Spasiteli, který mi v životě i v práci na jeho vinici prokázal tolik dobrého... Pohlédnu-li zpět a přehlížím-li vše, co Bůh v minulosti skrze mne ze své milosti vykonal — ať to bylo ve Slezsku, na Moravě nebo v Čechách, říkám si: Škoda, že jsem nemohl vykonal více... Nebylo snad sboru, kde bych nevynikal křest. Při posledním křtu jsem pokřtil svoji dcerušku. Z těch, které jsem ve službě pro Pána pokřtil, byla nejmladší dvanácti let a nejstarší měla devadesát čtyři let.

Na závěr chci vyznat s pisatelem Žalmu 40.6: „Mnohé věci činíš ty, Hospodine, Bože můj a divný jsou skutkové tvoje i myšlenky tvé o nás. Není, kdo by je pořád vyčísti mohl před tebou.“

Bratr Poledník zemřel po krátké nemoci v roce 1972. Dožil se osmdesáti šesti let.

VÝCHOVA K SEBEVLÁDÁNÍ

V bibli nacházíme rozsáhlou zprávu o Izákově rodině. Celá řada kapitol nám líčí příběhy nejenom otce Izáka, ale především jeho dvou synů — Jákoba a Ezaua. Jak rozdílné povahy tyto dvě děti měly.

Ezau byl vášnivým lovcem a nikdy nechtěl být ničím jiným. Byl to divoký, nespoutaný mladík, a protože se mu nelíbilo klidný rodinný život, trávil většinu svého času v lesích a na lukách.

Druhý syn, Jákob, byl zcela jiný. Byl to ukázněný mladý muž, vždy jednal laskavě a vůbec mu nepůsobilo nějakou potíží, když dostal nějakou povinnost nebo odpovědnost, při které bylo třeba sebezapření.

Oba synové měli dobré i špatné vlastnosti. Tak tomu je dokonce v každé rodině u všech dětí. Není třeba připomínat, že děti po svých předcích nedědí jen dobré vlastnosti, ale získávají i vloh ke zlému. A charakter se potom vyvíjí jednak z toho, co člověk zdědil, a také z toho, co přijímá z prostředí, v němž žije. Výchova a návyky mají často větší vliv na vytváření charakteru, než dispozice, které si dítě přinese na svět.

Velmi zle působí, jestliže nedobré náklonnosti dítěte jsou podporovány špatným příkladem rodičů a ostatních, kteří je obklopují, místo aby byly brzděny. O této skutečnosti se můžeme přesvědčit právě na příběhu Izákovy rodiny, v níž jsou zastoupeny jak rozdílné povahy u rodičů tak i u dětí. Tam vidíme, jak osudné byly následky rodičovského selhání, když zanedbali správně usměrnit povahové sklony dětí. Poučná je pro nás zpráva napsaná v 1. Moj. 25, 27-34.

Ve dvacátém osmém verši čteme, že Izák miloval více Ezaua, zatímco Jákob byl miláčkem matky. Toto nadřazení vedlo rodiče k těžkým chybám, kterých se ve výchově dopustili. Kdo u svého dítěte slepě vyzdvihuje jen dobré vlastnosti, je neschopný dítěti správně pomáhat při formování dobrého charakteru.

Slepá zamilovanost na jedné straně a citový odklon na straně druhé přináší ve výchově katastrofální následky. Jestliže dítě cítí, že je méně milováno než

jeho bratr nebo sestra, pak ve své vnitřní bolesti lehce sejde na scestí. Buď zahořkne, a uzavře se, nebo si chce pochybnými způsoby lásku vynutit.

Je-li dítě nevychované a smí-li si ledacos dovolit, co škodí zdravému rozvoji jeho charakteru, vyrostle z něho egoista, který ve svém okolí najde jen velmi málo lásky a nakonec se stane neoblíbeným. Zanedbají-li rodiče právě zde učinit to, co je správné a nejsou-li přísně nestranní, těžce se prohřešují a musejí se připravit na bolestnou zeň. Vždyť chybné návyky a jednání se pro dospívajícího člověka stávají těžkým břemenem, které se sebou často vleče po celý život. Z křesťanského hlediska ještě nutno dodat, že následky se pak neprojevují jen v tomto časnému životě, ale působí z duchovního hlediska i pro věčnost.

Mají-li rodiče své dítě správně usměrnit, pak musí být ukázněni sami k sobě. V případě Jákobových a Ezauových rodičů tomu tak nebylo. O tom, že Izák a Rebeka vždycky neovládali své vlastní sklony, svědčí zdánlivě bezvýznamná věc — jídlo. Čteme, že „Izák miloval Ezaua, protože rád jedl z ulovené zvěřiny“. Je to překvapující a nepochopitelné, že se Izák tak dalece nechal ovládat svou chutí k jídlu. A tato chuť na ulovenou zvěřinu se stala nakonec překážkou, aby své dva syny vychovával se stejnou náklonností.

Tímto příběhem se ovšem dostáváme k problému, který se na první pohled zdá bezvýznamný, a přece se může stát základním problémem celé výchovy. Je to chuť k jídlu.

Nezapomeňme, že první rodiče zhrěšili proto, že neopanovali svou chuť. Pán Ježíš musel na tomto poli vybojovat vítězství při svém prvním pokušení na poušti. (Čti Mat. 4, 1-4)

„Skrze chuť se nepřítel spasení snaží ovládnout nejenom ducha, ale i celou bytost. Mnozí lidé, kteří mohli zdravě žít, zemřeli jako tělesné, duchovní a morální trosky jen proto, že všechny své síly obětovali uspokojování chuti.“ (EGW)

Moderní medicína uznává spojitost mezi běžnými návyky a zdravím těla i ducha. Nestřídmost a neovládání se u stolu

mají za následek neschopnost umět se ovládat i v různých jiných směrech.

Ani Rebeka se neuměla ovládat ve svých náklonnostech. Přechtěme si 1. Moj. 27,5-13 a získáme obraz celé tragiky, kterou vyvolalo její nesprávné stanovisko. Byla ochotna přivolat na sebe i Boží zlořečenství, jen když provede své plány. Izák a Rebeka neuměli ovládnout své nesprávné touhy a nebránili v tom ani svým dětem. A tak poznáváme, že celá situace v této rodině byla poznamenána následky zanedbaného ovládání přirozených náklonností. „Jednou Jákob připravil kaši. Tu přišel Ezau z pole k smrti unavený a řekl Jákobovi: „Ty, dej mi zhltnout to červené, ... jsem k smrti znavený.“ (1. Moj. 25, 29.30 — nový překlad.)

Ach, ta nezkrotná chuť! Vždyť Ezau ani dobře nevěděl, co Jákob vlastně uvořil. Jen barva a vůně jídla ho lákaly. Ani chvíli nechtěl čekat, neuměl se ovládat. Ezau se choval jako nedočkavý pes: „Rychle, dej mi zhltnout to červené jídlo, protože na mě mám velkou chuť!“

Jak mnozí rodiče zapomínají, že způsobné a zdrženlivé chování u stolu je nevyhnutelnou povinností každého člena rodiny! „Ať jíte nebo pijete, všechno k chvále Boží činite!“ (1 Kor 10,31)

Pán Ježíš nás učil modlit se i za chléb: „Chléb náš vezdejší dej nám dnes.“ Nejenom chléb, ale všechny Boží dary, jimiž se sytíme, máme způsobně jíst. Vždyť to, co jsme si od Boha vyprosili, nemůžeme mu vyškubnout z ruky, jako to například vidíme u hladového psa. Také tělo, které je „chrámem Božím“, máme udržovat čisté. A oděv, který nás hřeje, máme mít vždy slušný. To není jen otázka kultury, ale je to i projev toho, že jsme Bohu vděční za dary, o něž prosíme a které nám dává.

U Jákoba se chybná výchova projevila zcela jinak než u Ezaua, protože měl také jiné sklony. Byl lživý a uměl těžit ze situace. Proto řekl Ezauovi: „Prodej mi dnes své prvoro-

zenství.“ (1 Moj. 25,31) Nedůvěřoval Božímu slibu, jednal bezohledně a lživě, a proto později musel tak těžce pykat. Také na něm spočívala Boží nelibost. Byl dost starý, aby věděl, že tak nesmí jednat.

Neovládaná chuť tedy vedla k pohrdnutí výsadami prvorozeného. (1 Moj. 25, 32-34) Teprve když si jasně uvědomíme, v čem spočívala tato výsada, pak také pochopíme, jak velký byl Ezauův hřích: (1) Prvorozený získal požehnání a autoritu otce, (2) dostal dvojnásobný díl dědictví otcova majetku a (3) patřilo k tomu také právo být knězem rodiny. V případě Ezauově se k tomu ještě družilo zaslíbení, že bude praotcem zaslíbeného Mesiáše. Ezau pohrdl prvorozenstvím a prodal je za jídlo z čočky. Lehkomyslně se vzdal toho, čeho později hořce litoval.

Příběh Izákovy rodiny je velkým poučením pro rodiče i děti. Rodiče nesmějí dělat rozdíl ve vztahu k dětem, ale se stejnou láskou musejí svým dětem pomáhat. Byla jim světem odpovědnost, aby hlídali jejich vloh a sklony a usměrňovali je správným směrem. Výchova, která nás má uchovat před rozpadem manželství, začíná až na počátku manželství, ale již v první den života dítěte. Důležitým činitelem v utváření povahy je výchova ke kázni a sebeovládání. Vždyť v životě se nám stále líbí mnoho věcí, po kterých toužíme a máme na ně chuť, a přece musíme rozumně volit a mnohé si odříkat. A k tomu musíme být vychováni. E. G. Whiteová: „Výchova pro manželství začíná tím, že se mi něco líbí nebo mám na to chuť a toužím po tom, ale umím se ovládnout a odřeknu si to. Snad nás to překvapuje, ale ochrana před rozpadem manželství začíná již také ve výchově, která vládne u stolu, totiž u jídla.“

Na schopnost sebeovládání působí velice nepříznivě rozšířený zvyk při každém pocitu hladu něco pojest. Rodiče, kteří svému dítěti dovolí, aby mezi hlavními jídly neustále něco pojídal, přispívají k jeho nevázanosti,

náládovosti a nakonec i sobectví. Zdánlivý pocit hladu mezi jidly lze velmi dobře utišit sklenicí čisté vody. Kdo se vydatně nasnídá, netrpí tak rychle pocitem hladu. Snídaně je velice důležitá a měli bychom jí věnovat mnohem více pozornosti, než běžně činíme.

Otcové a matky musejí vychovávat společně a nemohou mít odlišné cesty a cíle. Je to těžká chyba, jestliže děti jsou svědky sporů a rozličností názorů. Nezapomeňme, že děti vždy nechápou výchovné působení svých rodičů a na jejich rozumové zdůvodnění mají své názory a dokonce i odmítají.

Jde-li ovšem o uznané zásady, pak o nich nelze diskutovat. Zde musí rodiče dát příkaz, který se musí splnit. Dětem se to sice nemusí líbit, ale později většinou pochopí, že to rodiče s nimi mysleli dobře a pak jim vracejí vděčnost a lásku.

„Výchova ke zdrženlivosti, kázní a odříkání nemá nic společného se zachmuřenou tváří. Skutečně radostný umí být jen ten, kdo se naučil svým žádostem a přáním říci také pevně „nikoli“ a kdo tak ukázal, že je skutečně pánem. Jen takový se umí cele oddat radosti ze života, protože se umí ovládat a požitky pro něj ztratil skrytá

nebezpečí, která ohrožují charakterově slabého a jeho radost mění v utrpení, rozháranost a výčitky svědomí. Opravdový život znamená být pánem nad temnými silami. A nic není temnějšího, nežli nitro člověka, který se nenaučil ovládat sám sebe. Což jsme se ještě nesetkali s takovými idly, jejichž nitro je naplněno změtí nálad a impulsů, které pramení z nejhlubších základů lidské přirozenosti? Jen svobodní lidé jsou radostní a šťastní. Lidé zotročení jsou mrzutí a nevrří.“ (EGW)

Dobře si počínají ti rodiče, kteří svému dítěti pomáhají ovládat se a vítězit nad špatnými

sklony. Kde rodiče dítěti dávají dobrý příklad, tam dítě přijímá jejich požadavky a jejich dobré úmysly. Takové dítě rádo spolupracuje s rodiči, aby společně dosáhli vytčeného cíle.

Bůh dal otcům a matkám téměř nepochopitelnou míru důvěry. Jejich úkol je obrovský, ale On sám jim nabízí sílu a pomoc, aby se při výchově dětí stali jeho dobrými spolupracovníky.

Děti dostaly příkaz: „Cti otce svého a matku svou, abys byl dlouho živ.“ Jen ty děti, které své rodiče milují a cti, prožijí na sobě naplnění Božího zaslíbení. G. T.

PO STEŽKÁCH BOŽÍ PRAVDY

Boží andělé

MILOSLAV ŠUSTEK

Do oblasti lidskému oku neviditelné patří svaté nebeské bytosti — andělé. V srdcích mnoha dnešních lidí nezůstalo místo pro víru ve svaté Boží anděly. Jako kdysi saduceové prohlašují i dnes mnozí, že neexistuje anděl ani duch. (Skut 23,8) Ve Starém zákoně se však mluví o andělech víc než stokrát a v Novém zákoně víc než stošedesátkrát. Bible vydává o nich svědectví více než o křtu svatém, večeři Páně, o dni Páně a jiných důležitých pravdách. Slyšíme též málo kázání o jejich službě a o jejich zájmu na spasení lidské rodiny.

Apoštol Pavel praví: „Klekám na kolena svá před Otcem Pána našeho Jezukrista, z něhož všeliká rodina na nebi i na zemi se jmenuje.“ (Efez 3, 14.15) Do Boží rodiny nepatří jen děti této země, ale v první řadě andělé Boží, členové rodiny nebeské. Tentýž apoštol praví: „Ale přistoupili jste k hoře Sionu a k městu Boha živého, Jeruzalému nebeskému, a k nesčíslnému zástupu andělů. K veřejnému shromáždění a k církvi prvorozených, kteříž zapsáni jsou v nebesích, a k Bohu, soudci všech a k duchům spravedlivých dokonalých.“ (Žid 12,22.23) Cienové nebeské i pozemské rodiny patří tedy k sobě, mají společného Otce, ježž oslavují a jemu slouží. Jsou příslušníky nebeského Jeruzaléma, kde jsou také zapsáni v nebeských knihách.

Naše slovo „anděl“ zní v hebrejštině „malak“ a v řečtině „angelos“. Náš termín pochází z řečtiny, ale v obou biblických jazycích znamená „posel“. Je to název, týkající se úřadu a poslání. Může znamenat posla nebeského nebo i pozemského. Biblický kontext musí rozhodnout o tom, o jakého posla jde. Angelologie se zaměřuje na posly nebeskými.

Bible podává zprávu o původu Božích andělů. Tyto nebeské bytosti nejsou od věčnosti, ale byly stvořeny. (Neh 9,6) Andělé jsou nazýváni „syny

Božími“. (Job 1,6; 2,1) Oni tu byli při stvoření světa a chválili Boha, když učinil člověka a ustanovil jej za krále této země. (Job 38,4-7) Andělé proto nejsou, jak uči někteří, duchové zesnulých. Existovali už před člověkem. Zasahovali do lidského života dříve, než vůbec někdo zemřel. (1 Moj 3, 24) Slovo Boží pak praví, že mrtví nevědí nic a nemají účast na životě. (Kazatel 9,5.6.10) Tyto bytosti mají duchovní tělo; podobné tělo budou mít jednou vzkříšení věřící. (Luk 20,34-36) Tělo andělů nemá svůj původ v procesu plození, ale v bezprostředním stvoření. U oslavených bytostí nebudou existovat manželské vztahy, tak jako neexistují u andělů. — Termín „duchovní“ bytost není synonymem „bez těla“. Bible mluví o nepřátelství ducha proti tělesnosti, nikoli proti tělu. Pán Ježíš sám měl po svém zmrtvýchvstání duchovní tělo. (Luk 24, 39.40; 1 Kor 15, 22.23.52-54)

Pokud jde o schopnosti andělů, připisuje jim Písmo poznání i chtění. (Efez 3,10; Žid 1,14) Jelikož vševědoucnost a předzvědění má jen Bůh, je u andělů pouze omezené poznání. (1 Král 8, 39; 1 Petr 1,12) Jejich síla je však obrovská. (Žalm 103, 20; 2 Tes 1,7) Proto učí Písmo, že andělé jsou ochránci věřících. (Žalm 91, 11) Skutečné zázraky, tak jak je činí Všemohoucí ze svobodného rozhodnutí, nemohou činit. (Žalm 72, 18) Přesto však mohou tyto nebeské bytosti z Božího příkazu konat věci, které přesahují schopnosti člověka. Neznají fyzických překážek. (Skut 12,6.7) Zámky, závory a dveře vězení se otevírají, když oni přicházejí, z rozkazu Božího. Vězení se v jejich přítomnosti skvějí jako paláce. Žádné místo není tak strašné, žádná jáma tak hluboká a temná, žádná inkvisiční cela tak hrozná, žádná tvrz tak pečlivě strážena, aby tam neměli přístup k dítkám Božím, které patří do velké Boží rodiny. — Rych-

lost, kterou se andělé pohybují, musí být úžasná. Anděl Gabriel přišel od trůnu Božího s odpovědí dříve, než prorok Daniel skončil svou modlitbu. (Dan 9,22.23)

Tyto svaté bytosti mají dokonalý řád. Andělé byli stvořeni skrze Pána Ježíše dle svých řádů. Písmo mluví o nebeských „knížatech“; o jejich organizaci mluví zvláště dvě místa v bibli: Kol 1,16 a Efez 1,21. V epístole Kolossenským má vyjmenování andělských hodností sestupnou tendenci, v epístole Efezským vzestupnou. V prvním textu jde o stvoření skrze Krista, z něhož všechno pochází; v druhém se mluví o nanebevstoupení zmrtvýchvstalého a oslavného Krista, který vystupuje od země a stoupá nad všechny řády stvořených bytostí.

Andělé poslouchají své vůdce a uznávají nejvyššího vůdce neboli archanděla, kterého Daniel i Jan jmenují Michalem. (Dan 12,1; Zjev 12,7) Tento „angelos“ (posel) není nikdo jiný než nejvyšší Boží posel, který plní všechny rady Boží, Syn Boží Ježíš Kristus. On je jmenován „andělem smlouvy“ (Mal 3,1) nebo andělem přistojícím („anděl tváře Boží“ — Iz 63,9) a „tváří“ čili přítomností Boží, jež měla předcházet Izraele (2 Moj 33, 14.15). Tím není nikterak sníženo božství Kristovo, jde pouze o jiný titul. Andělé jsou „syny Božími“, Adam byl „syn Boží“ (Luk 3,38), ale Pán Ježíš je Syn Boží, rovný Bohu. Andělé i lidé mohou být posly Božími (angeloi), ale Kristus je Andělem smlouvy. Viz také Malachiáš 3,1, kde první anděl na začátku verše je Jan Křtitel připravující cestu Páně, a „anděl smlouvy“ v další části verše je „Panovník“ — Kristus, který vešel do chrámu. Uctívání andělů a klanění se jim je zakázáno (Zjev 19,10; 22,8.9), ale Kristu se klanějí i andělé (Žid 1,6) Jozue se klaněl vůdci nebeského vojska — Kristu (Joz 5,14). Jméno „Michal“ (Kdo je jako Bůh?) rovněž naznačuje božství Kristovo.

V organizovaném „vojsku nebeském“ jsou řady cherubínů (1 Moj 3,24) a serafínů (Iz 6,26). — Nejvyšším z andělů je jistě Gabriel — „muž Boží“, „muž síly“. Jistě zaujímá místo, které ztratil Lucifer (světlonoš). Gabriel přišel k proroku Danielovi, aby mu oznámil dobu příchodu Mesiášova. Přišel

ke knězi Zachariášovi i k Marii v Nazaretě, aby jí zvěstoval, že počne z Duchu svatého a porodí Spasitele. Pána Ježíše pak posiloval v Getsemane (Touha věků, str. 488). Posiloval z Otčova rozkazu Toho, který vzal naše lidské mdloby na sebe, Toho, který pocítoval i potřebu, aby se s ním jeho učedníci modlili.

Cinnost andělů záleží v uctívání Boha, ve vykonávání Božích příkazů a ve službě členům lidské rodiny. Nebesa se přiblížila k zemi skrze tajuplný „žebřík“ (1 Moj 28, 12.13), jehož základ je pevně postaven na zemi a vrch sahá až ke trůnu Nekonečného. Andělé ustavičně vystupují a sestupují, nesou modlitby zkroutěných a pokorných k Otci a přináší synům lidským požehnání a naději, odvahu a pomoc. Znovu a znovu hovořili andělé s lidmi, tak jako člověk hovoří s přítelem, a vedli je do místa bezpečí. Slova andělů povzbuzovala skličené duše, povznášela jejich mysl nad věci tohoto světa a vedla je k tomu, aby hleděli více na bílá roucha, na koruny, na palmy vítězství, které obdrží vítězové, až jednou v nebesích obklopí veliký Boží trůn.

Andělé působili od počátku světa ve prospěch lidské rodiny. Plesali, když Bůh stvořil zemi a člověka na ní. (Job 38, 4-7) Ostříhali zahradu Eden, když člověk zhrušil, aby nejezd ze stromu života a nežil tak věčně v hříchu (1 Moj 3,24). Jako pocestní hovořili s Abrahámem, nechali se pohostit (1 Moj 18,2). Šli vytrhnout Lotu ze Sodomy (1 Moj 19,1). Anděl otevřel oči Balámovi (4 Moj 22, 31.32). Anděl posiloval skleslého Eliáše (1 Král 19,4 4-8). Služebníku Elizeovu byly otevřeny oči a on užíval horu plnou Božích andělů (2 Král 6,17). Pána Ježíše provázeli v jeho díle od jesli ke Golgotě, od otevřeného hrobu k slavnému nanebevstoupení, kdy s ním vystupovali do nebes. Potěšovali také zarmoucené učedníky po jeho odchodu k Otci. (Skut 1,10.11) — Není možno spočítat všechny případy, kdy tito Boží poslové zasahovali ve prospěch lidské rodiny.

Oni také spolupracují na **dokončení plánu spásy**. Čtyři nebesští činitelé zadržují větry válek, aby mohli být zaznamenáni a k poslednímu lidu připraveni služebníci Boha živého. Zjev 7,1. Náš boj proti hříchu, satanu a světu je předmětem velkého zájmu těchto svatých nepadlých bytostí. Jsme „divadlem“ tomuto světu i andělům Božím a padlým. (1 Kor 4,9) „Andělé Boží, serafini a cherubini, mocností pověřené spoluprací s lidskými bytostmi, přihlížejí s úžasem a radostí, že padlí lidé, kdysi ditky hněvu, vyvíjejí se ve škole Kristově v charakterky k božskému obrazu, aby se stali syny a dcerami Božími a hráli důležitou roli v díle a radostech nebes.“ (TM 18)

Andělé budou doprovázet Syna Božího při jeho slavném druhém příchodu. Mat 25,31. Oni jsou ti „svatí“, kteří se s ním objeví na oblacích nebeských.

To je to „vojsko Boží“. (Zjev 19, 11.14.15) Oni také shomáždí vyvolené — zmrtyvýchvstale i proměněné. (Mat 24,31) — Oni sledují nejen dokončení díla Božího jako celku, ale mají zvláštní zájem na tom, jak se dokončuje dílo spasení při jednotlivcích. Proto má každý člověk svého anděla strážného, který sleduje jeho život od kolébky ke hrobu a pomáhá mu v životě. (Mat 18, 10) „Viděti něčí tvář“ znamená mít přístup k někomu. To znamená, že andělé mají vždycky přístup k Bohu, aby působili ve prospěch slabých synů lidských. Proto se nemodlíme k nim, ale k Bohu, jenž je vysílá pouze dle své rady a vůle. — Andělé zapisují činy, slova i myšlenky do pamětních knih. (Malachiáš 3,16) Radují se, kdykoli mohou zaznamenat potěšitelné zprávy. (Luk 15,10)

Snad se někdo zeptá, proč Bůh používá oně pomocné služby andělské. Nemohl by nám sám pomáhat svou prozřetelností a všemohoucností, aniž by se obracel na stvořené pomocníky? Jistě by to mohl učinit. Ale řekněte, proč dítě, které se narodí, nalezne při vstupu do života ruce plné něhy, které je zahrnují laskavou péčí! Bůh nechce, aby pouto tak sladké, které sjednocuje věčné dlužníka s jeho dobrodincem, existovalo jen mezi ním a námi. Bůh miluje mocně. On si příliš váží lásky, která je jeho podstatou, a pracuje všemi prostředky k jejímu rozmnožení mezi všemi bytostmi, které stvořil, jakož i mezi sebou a jimi. Zde je cíl všech jeho cest, účel jeho skutků. Jeho láska je pro všechny a v tom je sláva jeho království. Zde je důvod, proč chce, abychom si vzájemně pomáhali a aby tento vztah vzájemné pomoci existoval i mezi anděly a lidmi.

Jak to bude krásné, až anděl, který bděl nad námi od nejprvnější chvíle, bděl nad našimi kroky a kryl naši hlavu v den nebezpečí, který šel s námi údolím stínu smrti a zaznamenal místo našeho dočasného odpočinku, bude první, aby nás pozdravil ve velké jito vzkříšení! Jak to bude utěšené moci s ním rozmlouvat a poznat historii Božího zasahování do života našeho i celého lidstva! Tehdy budou vyjasněny všechny zmatky v našich zkušenostech. Kde jsme viděli zmatek a zklamání, zmařený úmysl a zničený plán, tam uvidíme velký, přemáhající účel a dokonalou harmonii.

Proto děkujeme Bohu, že způsobil tak krásné a svaté pouto mezi nebeskou a pozemskou rodinou. V pokoře se připojujeme k nebeským svatým zástupům a voláme s nimi: „Svatý, svatý, svatý Hospodin zástupů, plná je všechna země slávy jeho!“ (Izaiáš 6,3) Rodina Boží je jen „malým stádem“ na této zemi (Luk 12,32), ale je nyní ve svých strastech, bolestech a zápasech znovu posílána vědomím, že tvoří právoplatnou součást rodiny, ke které patří členové, jejichž počet je „tisícové tisíců a desetkrát tisíckrát sto tisíců“. (Dan 9,10)

POZNANÝ OMYL

Byli jsme tři. Nikdo z nás nebyl právě nejlepší plavec, ale v onen den, i když visela černá vlajka, nás moře obzvláště přitahovalo. Vlny byly opravdu velké, ale kdosi z nás zjistil, že tam dál je moře klidné. A opravdu. Moře u našich nohou tolik neklidné, bylo několik desítek metrů od břehu ve zdánlivém klidu. Vzali jsme si nafukovací lehátko a šli. Klid vody nás přímo vybízel, abychom se právě tam koupali. A tak za malou chvíli jsme všichni tři leželi na lehátku a vedli bezstarostný, veselý rozhovor. Vtom se jeden z nás ohlédl. Věta, kterou právě chtěl vyslovit, zůstala nedokončená. Vždyť ještě před malou chvílí jsme byli tak blízko pláže — a nyní? Lidé na břehu jsou tak malí... Co dělat?

Pokoušeli jsme se plavat ke břehu. Cím větší však bylo naše úsilí, tím větší bylo zároveň zklamání nad výsledkem. Poznali jsme svůj omyl. Moře tu bylo sice klidné, ale to proto, protože se zde vracelo velké množství vody od pláže do moře. A tento silný proud nás měl ve své moci. Tentam byl bezstarostný smích. Naše řeč se pojednou skládala z drobných, spíše útržkovitých vět.

A pak jsme ho spatřili. Blížil se k nám a my jsme začali mít jistotu. Již jsme nebyli tři, ale čtyři. Ten čtvrtý, to byl plavčík. „SPASITEL“ — tak mu v Bulharsku říkají. Doplnal k nám, ukázal nám směr a my jsme plavali s ním. Pomáhal nám, táhl nás, dodával nám sílu. Ani to tak dlouho netrvalo a my jsme byli zase v bezpečí.

Snad ani ty jsi se zpočátku nechtěl dostat tam, kde nyní jsi. Jistě jsi nechtěl nic zlého. Možná, že to byla jen touha po povyražení, po malé zabavě. Možná, že jsi chtěl jen trochu romantiky. Snad tu bylo i chtění, stát se alespoň částečně odlišný a zajímavý. Rozhodně jsi to zdaleka tak nemyslel, jak to nyní dopadlo. Vždyť tě tenkrát, na samém začátku ani nenapadlo, že to půjde až tak daleko. A nyní jsi nešťastný. Diváš se na vzdalující se společenství bratří a sester, máš strach a přitom všem víš, že nemáš sílu vrátit se zpět. Už dávno nevyslovuješ ta někdy tak silná slova o tom, co si můžeš dovolet, jak jsi silný a jak se znáš. Tvá ústa už neoplyvají sebevědomím, které jsi ještě nedávno tak miloval.

Je také docela možné, že si zatím neuvědomuješ, jak velké nebezpečí ti hrozí, když se vzdaluješ od „břehu“. Možná, že již pomalu začínáš chápat, jak nebezpečný proud tě strhl a začínáš se bát. Snažíš se všechno napravit, ale výsledek...? Proud hříchu tě strhne zpět a ty znovu prohráváš.

A právě v okamžiku tvé největší bezradnosti, dává se ti poznat Pán Ježíš — SPASITEL. Ten, který sám prožil dny pokušení, odloučení, zklamání a bolesti. A protože zná tvoji situaci, nabízí ti pomoc. Je to jediná možnost pro tvoji záchranu.

Poznal jsi, jak nejistá je někdy tvá síla, byť umocňovaná předsevzetími. Pamatuj, že Pán Ježíš ti chce pomoci. Z jeho zaslíbení pramení jistota. On tě ujišťuje, že když se jím necháš vysvobodit, v pravdě svobodný budeš. (Jan 8,36) A když později mluvil s učedníky o svém odchodu, dával jim jistotu, že svým dítkám bude i nadále pomáhat: „A já, budu-li povýšen, všechny potáhnu k sobě.“ (Jan 12,32)

A takto vyjádřenou jistotu umocňuje svým jasným povoláním: „Pojďte ke mně všichni, kdo se lopotíte a jste břemeny obtíženi, u mne dojdete odpočinku. Vezměte na sebe mé jho a uče se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce: a naleznete svým duším odpočinku.“ (Mat 11,28.29)

To pro tebe platí tato slova. Pro tebe, který si nevíš rady sám se sebou. Přijmi ho, jeho radu, a také i jeho pomoc. Nezapomeň však, že jeho pomoc je na našem závislém. Tážeš se, na čem? Na tvém chtění.

Cheš-li aby ti pomohl, On tak jistě učiní. Vždyť jde o tvoji záchranu a o tvé spasení. S jeho pomocí zvítězíš. On ti nejenom určí směr, ale dá také sílu k cestě. A právě tu nikde jinde nezáskáš. Stojí za to přijmout Pána Ježíše. Zkus to.

V. Vurst

Pravý křesťanský život — ať se odehrává v malé dílně, ve hluku obráběcích strojů, v domácnosti nebo v křesle ochrnutého — je smělým a odvážným dílem, které vyžaduje nejdokonalejší rozvoj všech lidských schopností. Každému, kdo po tom touží, se zde nabízí rozhodující role v nejvážnější a nejoprávněnější hře, jaká existuje. A je to vlastně více než hra, je to boj o spasení a věčný život.

Každého člověka, žijícího na této hříchem zasažené planetě, čas od času může potkat něco nepříjemného. Jednou to může být nemoc, jindy samota, neporozumění, zármutek, neúspěch, výčitky nebo zklamání. Je pochopitelné, že ani křesťan před těmito věcmi není uchráněn. I jemu se mohou postavit do cesty a mohou se mu jevit jako nepřekonatelné překážky. Je hrozné, když v takové chvíli propadne malomyslnosti, když se domnívá, že všechno je skončeno a že všechna naděje zemřela.

Cyklos šestí článků, který jsem pro tento ročník Znamení doby připravil, adresuji všem křesťanům, kteří stojí na pokraji lhostejnosti. Jsou to otevřené řádky pro ty, kteří krčí rameny. Jim chci říci, že Bůh není příčinou všeho toho a že kdyby s ním jen trochu více počítali, nebyli by tam, kde se právě nalézají. Do beznaděje může upadnout jen ten křesťan, který zapomíná na Krista. Nechci nabízet lacinou útěchu. Chci jen říci, že v boji víry nám Mistr nedává dovolenou. V křesťanském životě není nástup do důchodu.

Cesta horolezce je těžká a strmá. On však ví, že když metr po metru prostoupí mraky, přijde nakonec na vrchol ozářený sluncem. Mraky, které jsou zdola temné a hrozné, tvoří při pohledu shora nepopsatelně krásné moře světla. A tuto krásu ti nabízí i Bůh: vidět shora, vidět světlo.

Následující články nebudou nějakým teologickým seriálem. Nechci psát nic, kvůli čemu by bylo možné se přit. Nechci také obhajovat základy křesťanské víry před pochybnostmi. Křesťanství nepotřebuje lidí, kteří dokazují a argumentují, ale kteří žijí to, čemu pevně věří. Křesťan má být svědek, a ne advokát. Obvinění náboženství — častokrát oprávněná — nepoukazují na neodolatelnou touhu, která žene člověka k hledání Boha, ale odsuzují různé deformace této touhy. Obvinění křesťanství jsou většinou kritikou nemocného křesťanství.

Nemocné křesťanství nepotřebuje ani tak popis nemoci, jako lék. Jsou pouze dvě vysvětlení na nemoc křesťanství: buď je pokrm, kterým se až dosud sytilo, v dnešní době nedostačující, anebo byl smíchán s jedem; buď lampa zhasla, nebo byla postavena „pod kbelec“; buď zklamalo křesťanství, nebo zklamali křesťané. V otázce spasení nejde o to, „mít názor“, ale stát na pevném základu víry. Křesťan musí s apoštolem Pavlem vědět, „komu uvěřil“. Vodu, jež prýští k životu věčnému, nelze načerpat z dřevných studnic lidských názorů. Je pouze jeden pramen živé vody, a to je Ježíš Kristus. Na něho nikdy nesmíme zapomenout!

ZAPOMENUTÝ KRISTUS

1. AUTORITA PISEM

*„I viděl jsem jiného anděla letícího po prostředku nebe, majícího evangelium věčné, aby je zvěstoval těm, kteříž bydlí na zemi...“
„Radímť, abys sobě koupil ode mne zlata ohněm zprubovaného, abys byl bohatý, a roucho bílé, abys oblečen byl, a neokazovala se hanba náhoty tvé. A oči svých pomaz kollyrium, abys viděl.“ (Zjev 14,6;3,18)*

Křesťanství potřebuje lék. Účinný lék, i za cenu, že bude hořký. Lék, který uzdravuje, i když tne do živého. Lék, který působí až ke kořenům zla — a znovuzrodit. Je třeba léku, který místo klamných slibů a utěšování řekne o celé nemoci, o vši bídě, o potřebě zdravé pravdy, tak aby chom toužili po uzdravení.

A takový lék existuje. „Všecka hlava jest neduživá, a všechno srdce zemdlené. Od zpodku nohy až do vrchu hlavy není na něm místa celého, jen rána a zsinalost, a zbití zahnojené, aniž se vytlačuje, ani uzavazuje, ani olejem změkčuje... (Ale) slyšte slovo Hospodinovo...“ (Iz 1,5,6,10)

Ano, to potřebujeme. Boží slovo, meč Ducha.

Lék je jednoduchý, příliš jednoduchý. A v tom je právě příčina neštěstí. Obězní jsou dnes ochotni podstoupit jakkoli podivné a jakkoli drahé léčení, ale nechťejí se podvolit každodennímu jednoduchému a spořádanému životu.

Ten lék je prostý: vrátit se k autoritě bible. Ano, vrátit se, i když je to paradox: teprve tehdy můžeme skutečně pokračovat, jen když se nejdříve vrátíme.

Co zjistíme při pohledu zpět? Poznáme, že jsme zaměňovali Boha a lidi. To proto, že jsme se styděli za svou víru a hledali jsme svůj vlastní prospěch. A také proto, že jsme maskovali Boží myšlenku. Když jsme si oblékli do módních šatů. Příliš často jsme mluvili intelektuálně a vědecky; chyběla nám prostota víry. Bůh existuje — a my jsme se červenali, že tomu naivně věříme. Bůh mluvil a jeho slova byla prostá a jasná. My jsme se však domnívali, že bude lépe, když je budeme komentovat svým způsobem. Když někde něco přidáme a jinde něco ubereme.

Věřím, že mi rozumíte: základ své víry musí křesťanství hledat v bibli. Neohrazuje se ujištěním, že bibli přece věříme. Bezpochyby ano, ale já mám na mysli autoritu bible. Je něco jiného mít ji jako klasické a uznávané dílo, které k ničemu nezavazuje, a je něco úplně jiného bibli žít svou vírou a podřizovat jí svůj život. To první je konzultace, to druhé je poslušnost. Na jedné straně kultura, na druhé obrácení a nový život. Křesťanství není v oblíbenosti, že od člověka vyžaduje více než je ochoten mu dát. Věřte, že zde začíná celý problém. Ten nepochází z Pisma samotného, jak se domnívají ti, kteří se při pohledu na rozdělené křesťanstvo od bible odvracejí jako od nejistého zdroje. Problém je v nedostatečné úctě, kterou k Písmu máme. Křesťané dnes selhali ve svém poslání. Zatímco by měli přivádět duše žízňící po pravdě do stínu požehnané moci a autority Pisma, rozšiřují často nedůvěru vůči němu.

Uvědomme si, kolik pochyb a výhrad klade člověk důvěře k bibli. Tím se diskvalifikuje pro dílo, které mu Bůh svěřil: ohlašovat evangelium. Místo aby bibli

použil jako zbraň v boji víry, podrobuje ji lidskému úsudku, citům, dojmům a tradicím. A došel už tak daleko, že božské zjevení má menší váhu než názor, který na ně má člověk.

Tady je hrozba křesťanství. Základy víry se zachvěly, protože místo, na kterém byl dům postaven, bylo nejisté. A když přijde bouře...? Nečekávaně se naplní podobností evangelia: dům byl krásný, ale stál na písku...

Co udělají křesťané? Zahalí hlavu pláštěm jako César, aby dobře zemřeli? Nebo uchopí meč Ducha, jímž je Boží slovo? Dříve než budeme chtít zvítězit nad nepřitelem spasení a dříve než budeme chtít oslovit bližní, musíme se sami obrátit. Nebezpečí nehrozí zvenčí, ale zevnitř. Zůstává tedy na vybranou: buď uchovat lidské myšlenky a tradice, nebo se vrátit k evangelium.

Myslím na nesmírně povzbuzující vidění proroka z ostrova Patmos, který viděl za vším náboženským děním, vedeným lidmi, Božího anděla nesoucího věčné evangelium. Je to povzbuzující vidění, říká, protože v něm Bůh jedná a bere všechno do rukou. Je to slib, že neopustí své dílo a nenechá je nedokončené. Ve chvíli, kdy bude nejvíce zkompromitováno, zasáhne. „A nebude meškati...“

Ano, Bůh působí a bude ještě působit skrze své slovo — věčné evangelium. Nečekejme však od něj jiný zázrak než ten, který dal svým zjevením. Boží slovo je mocné a jisté. A já nečekám na to, co o něm řeknou lidé. Copak to nejsou slepi, kteří mluví o světle? Důležité je svědectví Boha samého.

Bůh dává všem lidem možnost ověření, které potřebují. Pravá zkouška musí být prostá. Musí to být zkouška malých dětí. Musí být přístupná všem, i prostým lidem. Mohli by snad všichni studovat disertace teologů a srovnávat je?

Bůh potvrzuje, že jeho slovo je pravda, a Ježíš říká učedníkům: „Ptejte se na písma... ta vydávají svědectví o mně.“ (Jan 5,39) Odkazoval by učedníky na falešný zdroj? Apoštolé nepřestávají opakovat: „Všelike Písmo od Boha jest vdechnuté,“ protože „nikdy z lidské vůle nepošlo prorocství, ale Duchem svatým puze byvše, mluví svatí Boží lidé.“ (2 Tim 3,16; 2 Petr 1,21)

Ale jdeme dál. Připusťme, že knihy Nového zákona by neobsahovaly Boží slovo, ale byly by jen pouhými dokumenty. Nebylo by možné popřít — jedině za předpokladu popření historie a rozumu — existenci Ježíše Krista, příběhu jeho života a jeho smrti na kříži. Věděli bychom o tom tedy z jistých zdrojů, ze spisů očitých svědků a současníků. A tyto spisy, ačkoli by nebyly schopny ujistit nás o základních pravdách, jako je spasení z milosti nebo odpuštění hříchů, přece by nám podaly hlavní linie Ježíšova učení. A neuvážnějším rysem tohoto učení zasahujícím každého, kdo se k němu přiblíží, je stále Kristovo odvolávání se na autoritu Pisma, neustálé přiznávání jeho božské inspirace a jeho neomylnosti: „Psáno jest.“

Ježíš potvrzuje Písmo to je autor doporučující své dílo; On je Slovo pravící: „Slovo tvé pravda jest.“ (Jan 17,17)

A tak všem, kteří pochybují — stejně jako těm, kteří rozumí — předkládám namísto argumentací raději rozhodující a dostačující Boží svědectví.

Rána, na kterou nás Bůh upozorňuje, je obrovská. Stala by se smrtelnou, kdyby se křesťané nevrátili ke zdroji živé vody: k Písmu, jedině k Písmu, Písmu inspirovanému, pravému Božmu slovu.

Křesťan mluvící touto řečí stojí na pevné půdě. Okolo něj není pohyblivý písek, jeho nohy spočívají na skále.

Dříve než začne stavět, upevní i svůj základ. Je to třeba.

N. N.
(Pokračování)

Pane doktore, jsem unavena

Snad na nic si pacienti při návštěvě lékaře tak často nestěžují, jako na únavu. Na problém únavy však nelze dát jednoznačnou odpověď. Únava totiž má různé příčiny. Některé jsou zcela přirozené a normální, jiné jsou důvodem k vážnému zamyšlení.

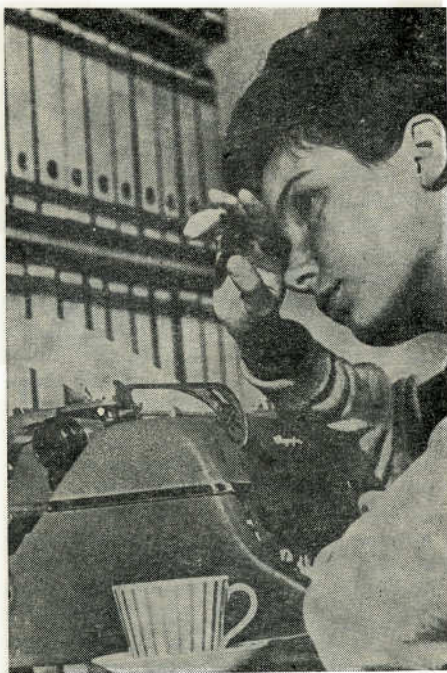
Orgány a tkáně lidského těla nejsou určeny k soustavné činnosti. Dokonce i srdce, o němž se mnozí domnívají, že pracuje neustále bez odpočinku, má své „oddechové“ časy. Je zjištěno, že odpočívá mezi každým tepem. A když sečteme jeho pracovní čas a porovnáme s odpočinkem, pak zjistíme, že onen odpočinkový převahuje. Stejně tak je tomu s dýcháním, které probíhá dnem i nocí, po celé roky. U dýchání jsou jednotlivé pracovní cykly proloženy ještě delšími odpočinkovými přestávkami, než je tomu u činnosti srdce. Také zažívací trakt pracuje cyklicky, jestliže mu ovšem mezi jednotlivými jídly dáme potřebnou příležitost k odpočinku.

Snad by se zdálo, že ledviny musí neustále pracovat, protože jim je svěřena nesmírně důležitá úloha: jsou zvláštním krevním filtrem a dokonce odstraňují z krve látky, které by otrávil organismus. Avšak i ledviny odpočívají — a to svým zvláštním a jedinečným způsobem. Každá ledvina je složena asi z jednoho miliónu drobných klubíček, která nikdy nepracují všechna najednou, ale v práci se střídají. Každé toto klubíčko je v podstatě samostatnou pracovní jednotkou.

Svaly, které pohybuji jednotlivými částmi těla, musejí také po každé činnosti odpočívat. Při práci se v nich hromadí jisté „únavové látky“, které působí jako chemické brzdy, aby se sval zcela nevyčerpal. Z těchto látek uvedme kromě jiných alespoň kyselinu mléčnou a aceton. Teprve po dostatečném odpočinku jsou tyto nahromaděné látky ze svalu vyloučeny, únava zmizí a sval je připraven pro další činnost.

Také mozek má své pracovní a klidové údobí. Čím déle trvá stav bdělosti, tím více klesá jeho funkční schopnost, která se obnovuje jedině spánkem.

Z toho, co jsme až dosud uvedli, je zřejmé, že únava se objeví tehdy, jestliže se od svalů nebo mozku požaduje

zvýšená činnost, aniž by byla dána příležitost k potřebnému odpočinku. Aktivita je užitečná. Svalům prospívá pohyb a práce a také intelektuální schopnost vzrůstá, jestliže je mozek zatěžován myšlením. Každá činnost však musí probíhat v určitých cyklech, které jsou vystřídány s cykly odpočinkovými, v nichž se tkáně regenerují a připravují pro další práci.

Rozeznáváme tři druhy únavy: (1) *únava fyziologická*, která je přirozeným důsledkem každé činnosti; (2) *únava patologická*, objevující se v těle zasaženém nějakou chorobou, která odčerpává energii, jež by jinak pomohla při regeneraci tkání; (3) a nakonec je to *únava psychologická* (nervová), která je způsobena starostmi, neštěstím a osobní nejistotou.

První kategorie únavy, fyziologická, se dostaví vždy, když organismus rychleji vydává energii, než může ze svých zdrojů doplnit. Tato únava není vůbec nebezpečná a nijak neohrožuje zdraví, jestliže ji přijímáme jako varovný signál a situaci napravíme tím, že tělu dopřejeme odpočinek. Fyziologická únava bývá způsobena přepracováním. Dostaví se především tam, kde zvýšené pracovní vypětí provázal současný nedostatek spánku. Již samotný nedostatek spánku — třeba i bez větší fyzické námahy — může vyvolat značnou únavu, protože právě ve spánku se obnovují zásoby energie, především energie nervové.

Nezřídka se stává, že si pacient stěžuje na únavu, kterou lze na první pohled zařadit do této první kategorie. Při dalším šetření se však ukáže, že nejde tak jednoznačně o únavu fyziologickou, ale spíše psychologickou. Dotyčná osoba sice pracuje nad hranice svých možností, ale podnětem k tomu je jakýsi osobní problém, který ji podvědomě k této vyčerpávající činnosti žene. Může to být obava před ne-

zdarem, nebo také neurovnané problémy v rodině, které nutí ke každodenní mnohahodinové práci přesčas.

Únava se také projevuje u dospívající mládeže. Rodiče, učitelé nebo vychovatelé se zde mohou dopouštět chyby, když se o takových chlapcích nebo děvčatech domnívají, že jsou líní. Nezapomeňme, že údobí dospívání je dobou rychlého růstu a úžasných přeměn, které se v organismu odehrávají. K činnosti se probouzejí některé žlázy, a to všechno společně stráví značnou část tělesné energie. K tomu ještě přičteme energii, kterou mladý člověk vydá při uplatnění mnohostranných zájmů a při zvýšené aktivitě, která je mu vlastní.

Fyziologická únava je také příznakem jevem u žen především v prvních třech měsících těhotenství. V této době se tělo přizpůsobuje novým podmínkám, a to také odčerpává množství energie.

Druhá kategorie únavy je únava patologická, která se objevuje v těle, zasaženém nějakou chorobou. Jestliže například nepracuje normálně štítná žláza, mění se metabolismus, tkáně jsou pomaleji okysličovány a to se projevuje únavou. Obdobná situace je při anémii, srdečních onemocněních a jiných chorobách. Všude tam, kde je z jakýchkoli příčin snížen přísun kyslíku do tkání, dostavuje se únava. O tom, že únava je průvodním jevem všech horečnatých onemocnění, není třeba se rozepisovat, protože to každý z čtenářů poznal při zvýšení teploty po obyčejném nachlazení nebo při chřipce.

Třetí druh únavy má psychologické příčiny. Objevuje se u osob, které trápí buď různé nevyřešené problémy, anebo nejsou spokojeny svou životní situací a osudem. Smrt někoho z nejbližších, nesoulad v rodině, zklamání v lásce, ztráta přítele, disharmonie na pracovišti, finanční starosti — to všechno mohou být příčiny duševního rozpoložení, které má za následek únavu.

Takto postižený se obvykle cítí unaven ráno při vstávání a je to zřetelně jiný druh únavy než ta, která se dostaví po obvyčejné zvýšené námaze. Ke zlepšení těchto psychologických potíží do jisté míry napomáhá fyzická práce. Při této únavě se situace nezlepší ani po několikátýdenní dovolené, protože postižená osoba si svoje problémy veze s sebou. Trvání únavy se časově kryje s trváním problému.

Psychologická únava se nikdy nepředstaví vizitkou. Zpočátku postižený obvykle únavě nevěnuje velkou pozornost. Když však časem neustupuje, ale naopak se zesiluje, vyhledá lékaře, který teprve po důkladném vyšetření a bližším seznámení se s příznaky určí její příčinu.

Je nutné ještě poznamenat, že psychologická únava může mít u každé osoby jiné příznaky. U někoho je provázána bolestmi hlavy, u jiného nespavostí, bolestmi v zádech, bolestmi na

prsou nebo nechutenstvím. Určitý náznak, že jde o únavu psychologickou, lze někdy spatřit v roztěkanosti, která nedovoluje plně se soustředit na určitou myšlenku. Při čtení se takto postižené osobě stává, že na konci odstavce si není schopna připomenout, co všechno v něm četla.

Cesta k odstranění této únavy spočívá buď v odstranění příčin, které napjatou nebo kritickou situaci vyvolávají, anebo ve smíření se se situací a to v tolerantním postoji k ní. Tato druhá možnost je však možná jen tam, kde z hlediska postiženého nelze již nic napravit.

Jste-li snad unaveni proto, že vydáváte více energie, než je prospěšné, pak zrevidujte denní program, odstraňte z něj vše, co není podstatné a nezbytné. Snad se vám tento požadavek na první pohled zdá bezvýznamný, protože si říkáte, že všechny vaše povinnosti, plány a úkoly jsou důležité a neodkladné. Pomyslete však na to, že byste mohli zítra onemocnět, a pak nejenom něco, ale celý váš program půjde stranou. Proto je lépe dnes z něj něco vypustit, než dovolit, aby nás zítra nemoc docela vyřadila.

Dokonce i pro matku, na které vedle zaměstnání často leží břímě domácnosti, je tu řešení. Rozdělte práci ostatním v rodině. Vytvořte s manželem pracovní program pro všechny členy domácnosti. Každý ať v něm má svoji stálou povinnost, kterou bude odpovědně vykonávat. Snad nebude práce vždy tak provedena, jako byste to vykonala sama, ale rozhodně to prospěje dětem i vám. Děti tak budou vychovány k odpovědnému chápání životních úkolů a povinností, což je důležité i pro jejich budoucí rodičovství.

Vedle zmíněné revize pracovních povinností je také důležité umět se lépe přizpůsobit vyššímu pracovnímu vytížení. Zde jsou některé důležité věci, které byste rozhodně neměli brát na lehkou váhu: každý den vydatně snídejte, jezte jednoduchá, ale výživná jídla v pravidelných a ustálených intervalech, mezi hlavními jídly nic nejezte. Denně provozujte nějaký pohyb (pokud možno na čerstvém vzduchu), kontrolujte nadváhu, zdržujte se alkoholu a tabáku, pamatujte na dostatečný a pravidelný spánek, a především — mějte vždy kladný a radostný vztah k životu!

Každý rok si naplánujte vícedenní dovolenou. Nezapomeňte však, že není dovolená jako dovolená. Jestliže někdo chce během dovolené co nejvíce procestovat, a proto každý den ujeďde tři sta kilometrů a odsedí šest nebo i více hodin v autě, ten bude na konci dovolené více unaven než na jejím začátku.

Nejenom jednou za rok o dovolené, ale pokud je možné, tak každý víkend usilujeme o opravdový odpočinek. To však neznamená, že budete úplně zahálet. Pohyb na zdravém vzduchu, plavání nebo jiný nepřetěžující sport,

procházka v lese, práce na zahrádce nebo nějaká užitečná záliba — to všechno přispívá k odpočinku.

Když byl náš Spasitel na zemi, dbal nejenom na svůj vlastní odpočinek, ale nabádal k němu i své učedníky. Evangelista Marek pro nás zaznamenal Ježíšova slova, kterými je vyzval: „Pojďte sami zvlášť na osamělé místo a trochu si odpočiňte.“ (Mar 6,31)

MUDr. J. F.

VY SE PTÁTE my odpovídáme

ČEHO JE VINNA ČÁRKA?

Rád bych věděl, jak je to vlastně s čárkou mezi slovy ve verši Luk 23,43. Je jasné, že smysl Ježíšových slov se zde zcela mění, jestliže je umístěna před slovem „dnes“, nebo za ním. Jestliže přijmeme verš tak, jak je v bibli uveden, pak Ježíšovy slovy můžeme podepřít učení o nesmrtnosti duše a musíme uvěřit, že Ježíš byl ještě téhož dne s lotrem v ráji. Položíme-li čárku za slovo „dnes“, zní Ježíšova slova úplně jinak... Máme vůbec právo, takový přesun učinit?

D. A.

Nejprve uvedme verš, jak zní v kralickém textu: „I řekl mu Ježíš: Amen pravím tobě, dnes budeš se mnou v ráji.“ Jak je zřejmé, verš s takto umístěnou čárkou hovoří o budoucím životě, jenž začíná smrtí člověka. V případě, že by se čárka nacházela za slovem „dnes“, hovořil by verš také o posmrtném životě, ale neurčoval by dobu jeho počátku.

Máme právo přesouvat tuto čárku? A je vůbec opodstatněné a účelné o tomto přesunu čárky hovořit?

Nejprve si musíme uvědomit, že původní řecký text žádné čárky neměl. „Vynalezli“ je překladatelé, a musíme uznat, že jsou pro čtenáře bible velmi užitečné — pokud se ovšem nacházejí na správném místě.

Otázka zní, kam umístit čárku v našem verši, jenž má v řečtině nepatrně jiný slovosled než kralický text. V původním textu jsou slova takto seřazena: „Amen tobě pravím dnes budeš se mnou v ráji.“ Uvedme si tři skutečnosti, které je třeba brát v úvahu při určování jejího správného místa.

Nejprve musíme nahlédnout do řecké gramatiky. Slovo „dnes“ stojí v původním textu v sousedství dvou sloves: „pravím“ a „budeš“. Slovo „dnes“ se v Septuagintě (řeckém

„Pane Ježíši, odpusť. já jsem to nestihla. Vstala jsem zase pozdě a těch pouhých deset minut mi stačilo sotva k tomu, abych zvládla to nejnultnější. No a na modlitbu už opravdu nezbyla chvilka. Moc mě to mrzí, Pane Ježíši, odpusť mi to, prosím tě, chraň mě od zlého, též moje milé...“

Už ani nevím pokolikáté tato slova v různých obměnách vyslovuji v myšlenkách cestou do práce. Říkám tomu modlitba.

„Jen ať to stihnu, vždyť dnes mě čekají výplaty.“ To už běžím k autobusu a slibuji si, že zítra si přivstanu.

A za chvíli již sedím v tatrovce, ve které uháníme do blízkého města. Před námi se otevírá černobílá závora brány velkého závodu. Předávám výplaty hlavním stavbyvedoucím a za deset minut opouštíme známé místo.

Po ujetí asi půlkilometrové vzdálenosti si uvědomuji, že jsem něco zapoměla vyřídít. Prosím řidiče, aby se vrátil. Nejdříve něco zamumlá, potom nervózně trhne volantem a otáčí. Mám ráda rychlou jízdu, ale sedět v autě, které se řítí šílenou rychlostí a za jehož volantem sedí nazlobený a nervózní člověk, není zrovna příjemné. Nestáčí vnímat okolí. Jen co vrátím lině zvedne závoru, auto znovu nabírá rychlost. Odbočujeme vpravo, potom vlevo, zdoláváme první křižovatku, a pak je tu ještě nechráněný železniční přejezd. Proletíme přes něj — těsně před koly právě projíždějící lokomotivy...

Několik metrů za přejezdem zastavujeme. Nikdo v autě nemluví. Hrobové ticho neruší ani motor. Ne, řidič už nespěchá. A já se modlím, opravdově se modlím... -mš-

překlady Starého zákona) a v Novém zákoně objevuje celkem 259krát. Z toho celkem 221krát sousedí se slovesem; ve 170 případech stojí za ním a 51krát jej předchází. Vezmeme-li tuto skutečnost v úvahu, pak by čárka měla být spíše za slovem „dnes“, aby vyjádřila jeho vazbu na předcházejícím „pravím“.

Některé gramatiky řeckého jazyka dokonce doporučují umístit za slovo „dnes“, stojí-li za slovesy „mluvit, hovořit a říkat“, spojku „že“. (Viz např. Bullinger, Greek and English Concordance to the New Testament) Při použití tohoto pravidla by náš verš zněl: „Amen, tobě pravím dnes, že budeš se mnou v ráji.“

Ježíš však tato slova zřejmě nepronel řecky, ale aramejsky. V tomto jazyce slovo „dnes“ patří do ustáleného rčení „tobě pravím dnes“. Byl to slovní obrat, jímž byla zdůrazňována vážnost a slavnost prohlášení. V bibli ho nacházíme na celé řadě míst. (Viz 5 Moj 6,6; 7,11; 8,1; 10,13; 11,8 a mnohé jiné) Jak vidíme, gramatika dává pokyn umístit čárku za „dnes“ a staví se proti překladům, které tak nečiní. Lotr nepotřeboval vědět „kdy“, ale „zda vůbec“ bude mít účast na budoucím životě. (Luk 23,43.44) A Ježíš mu to slavnostně slíbil.

Druhý důvod pro umístění čárky za slovo „dnes“, nacházíme v jasném biblickém učení o stavu po smrti. Když člověk zemře, jeho tělo se rozpadne a dechnutí života (duch) odchází k Bohu. (Kaz 12,7) Bezprostředně po smrti není nic, ani ráj ani peklo. (Kaz 9,5.10; Jan 5,28.29) Mrtví v Pánu, mezi něž patří i kající se lotr, budou vzkříšeni k životu až při druhém příchodu Ježíše Krista. (1 Tes 4,16.17; 1 Kor 15,20-23)

Třetí důvod je logický. Tradiční překlad, kde se čárka nalézá před slovem „dnes“, nelze totiž uvést do souladu s Ježíšovým výrokem z nedělního rána (2 dny po Luk 23,43): „Dí jí Ježíš: Nedotýkej se mne; nebo jsem ještě nevstoupil k Otci svému...“ (Jan 20,17) Jestliže přijmeme náš text v tradičním překladu: „Amen pravím tobě, dnes budeš se mnou v ráji,“ potom vkládáme Ježíšovi do úst slib, který nesplnil a nikdy splnit nemohl. Správné místo této čárky, jež má velkou odpovědnost, je tedy za slovem „dnes“.

-ž-

Zachráněné město

Elia PRAŽANOVÁ

Bylo jednou veliké město, plné překrásných ulic a paláců. Uprostřed kvetly pestované květiny v krásných parcích. Ve výkladních skříních se na lidi smálo mnoho krásných věcí: hedvábní lahodných barev, krajovina, hřebeny i kartáče ze stříbra nebo želvoviny, vzácný porcelán a sklo, zreadlo i všechny druhy pamlsků.

Ale lidé chodili kolem toho zamračeně, hubovali, bručeli a nanejvýš rýpl jeden do druhého, že se mu stává do cesty, nebo mu šlápl nehorázně na nohu a šel dál jakoby nic. Vozů tu jezdily snad tisíce, ale bylo lépe se jim vyhýbat zdálky, protože se od volantu hned ozývaly ošklivé nadávky. Soféři si spílali pro každou maličkost a když bylo po dešti, jezdili schválně zběsile přes největší louže, aby co nejvíce postříkali zuričí chodce.

V obchodech na sebe bručeli lidé, prodáváci i kupující se hlasitě přeli, že ten či onen dostal lepší zboží a hádali se, kdo přijde dříve na řadu.

V úřadech to nebylo lepší. Kdo se měl vypravit pro úřední listinu, věděl, že bude hádky. Úředníci vrčeli na příchozí a ti zase na úředníky — inu, v tom městě mohl žít jen člověk s „hroší kůží“.

Mluvil se o tom široko daleko, ale nikdo nevěděl, jak pomoci, co udělat, aby to bylo lepší.

Až se o tom doslechly dvě hezké sestřičky v zapadlém domku na samotě v lese. Zily tu usměvavě a tiše, nikdo nevěděl, kdy sem přišly, čím se živily a co dělaly, ale kdykoli si vyšly do vsi mezi lidi, bylo kolem nich hned více světla a radosti. Byly mladé, snad to byla i dvojčata, protože se sobě podobaly jako vejce vejci. Jen v očích byl rozdíl, jedny byly modré jako poměnky a druhé jako len. — Když sestry uslyšely od vesničanů o tom nevládném a zamračeném městě, podívaly se na sebe a druhý den se vypravily na cestu. Nevzaly si sebou nic, jen své úsměvy a měkké oči. Když přišly do města, rozdělily si práci.

„Tvá kmotřička se jmenovala Laskavost“, řekla ta pomněnková, „vzpomeň si na ni při každém počinání.“

„A tvá kmotra se jmenovala Přivětivost“, usmála se ta druhá s očima jako len, „ukaz každému, jak je ve městě nezbytná.“

První sestra se vydala na cestu po ulicích, vyhýbala se laskavě lidem jdoucím v protisměru, převáděla slepce, a když někomu upadl kapesník nebo rukavice, shýbla se a podala mu ji s úsměvem.

„Vy jste blázen“, vyhrkla hrubě žena, které podala deštník, když jí spadl na chodník.

„Snad ne tak velký“, odpověděla s úsměvem.

Její počinání bylo v tom hrubém městě tak odlišné, že se za ní kdekdo ohlížel. Mnozí vrtěli hlavou, jiní se hlasitě smáli. Na přepíněném chodníku se podivně motala hezká dívka, ale nikdo si ji ani nevšiml a ještě po ní pokřikovali, zda není opilá. Ale Modroočka ji vzala měkce za ruku, odvedla ji do otevřeného domu, otfela jí čelo a hladila tak dlouho po vlasech, až se jí udělalo lépe. Lidé se ve dveřích pošfuchovali, ale pak se jeden mladík vpředu zastýděl, odkašlal si a v rozpacích se nabídl, že zavolá lékaře. Už ho ale nebylo potřeba, a tak ho Modroočka pohládila pohledem plným vděčnosti, že se začervenal a šel po ulici jako vyměněný. „Jak jste laskav“ — slyšel ještě za sebou.

Pak se usměvavá dívka vypravila do obchodů, prohlížela látky, a když na ni prodáváčka zavrčela, kdy že už si něco konečně vybere, usmála se na ni a řekla lahodným hlasem: „Nechci nic koupit, ale vy jste tak milá, že mi jistě dopřejete pohled na tu krásu.“ Za pultem nastaly rozpaky, kupující

se zasmály zlým smíchem, ale dvě ženy vystoupily ze zástupu u pultu a přidaly se k Modroočce.

Když vycházela z obchodu vrazil do ní úmyslně tlustý starší muž a hned začal nadávat, že neumi cnodit ze dveří. Vrátila se k němu a omíuvala se za to, že do ni tak rypl: „Promíte pane, neublížila jsem vám?“ „Já vy mi to líto.“

Zůstal vyjeveně stát, pak něco zakoktal a zrudl jako rajské jablko. „Nu, — to snad — byla trocnu i má vina“, řekl po chvíli a honem se ztratil mezi lidmi. — A naše Modroočka se vydala na další pouť. Dál zasanovala hrubce svou laskavostí.

Druhá zatím obcházela ulice, které si kluci vybrali za místo sveno uličnictví, protože se jim nechtělo jít na blížká hřiště. Když uviděli přicházet klidnou a zářivě se usmávající dívku, vybrali si ji za teré svých míců a několikrát ji prudce udeřili do hlavy. Přišla k nim kudne, jako by ji to nebolelo, a začala vyjednávat doceia prateľsky: „Chudaci, nemate jiste maminku, jinak byste precí vedeli co se sluši a co ne. Je mi vas tak líto, takove hezke a milé děti!“

Kluci zrudli, přeshlapi a míc si vybral za svou další terc zed.

Pak nastupovala do tramvaje a trolejbusů, kde sedeli urostli muži, necnavajice kudne stat staranky a zeny. Každému udeiala mso, usmala se, a když ji za to nikdo nepoděkoval, rekla sama zvonivým hlasem: „Děkuji vám, že jste mi dopral radosti poskytnout vám pohodlí.“

Nejirive se lidé zlomyslně smáli, pak se nejaký nezdivorak zastýděl a pustil na své místo stafecka, který se bezmocně kymácel v jzde. Za chvíličku to bylo ve voze v pořádku a přivětivá kráska mohla nastoupit do jiného. Projedila celé mesto křížem kražem až se lidé naučili, jak se mají chovat v dopravních prostředcích.

„Ukaže tu téžkou tašku“, řekla staré paní na ulici a pomohla jí za všeobecného údivu okolostojících odnést ji domů.

„Pohlídám vám kočárek, jen si jděte nakoupit“, nabídl mladé mamince.

Brzy za ní šly zástupy lidí. Nejdříve se ji posmívali, pak ztichli a nakonec někdo ze zástupu odešel a šel dělat to, co ona.

Dlouho obě Modroočky označovaly svou ochotou a vřidností ulice, obchody a tramvaje, uváděly hrubce do rozpaků svou laskavostí a přivětivostí, a tak zdůrazňovaly ošklivost jejich opačných vlastností. „Dobrý den!“ — hlahlolily v obchodech. „Děkuji, děkuji,“ kývaly na každou nevlidnost. „Prosím za prominutí“ — omlouly se, když jim někdo šlápl na nohu nebo nějak jinak ublížil. A usmívaly se jako jarní den, jako šťastné děti, jako andělé na starých obrazech.

Každý si jich všiml, — byly tak nápadně jiné v tom zamračeném davu, leckdo vytáhl obočí, přestal se mračit, neochotně poděkoval za pozdrav, nebo se zastýděl a cítil se protivný a nehezky. Každý den se nakazilo jejich úsměvy a laskavostí několik lidí, od vecn zase několik a brzy to ve městě vypadalo jinak. Lidé se usmívali, zdravili, pomáhali si v nesnázích, byli zdvořilí a veselí — jakoby se všichni zbavili nějakého ošklivého a tíživého zakletí. Všechno omládlo, zkrásnělo, lidé chodili se šťastnými obličejí a nikdo si netroufal být hrubý, aby se nelíšil od ostatních.

Kde se sešly a kam zmizely dvě modroočné sestřičky, to už se nikdo nedozvěděl. Na samotu v lese se nevrátily, tak asi zůstaly v tom zachráněném městě, kde už je nikdo nerozeznal od ostatních laskavých a přivětivých lidí.

Co myslíte, neměli bychom i my být takovými zachránci měst, ve kterých žijeme, i když nemáme všichni modré oči?

„Kdybych mluvil jazyky lidskými i andělskými, ale neměl lásky..., nejsem nic.“

Člověk potkal člověka.

Věřící člověk, který si zakládal na své zbožnosti a dokonalosti, potkal nešťastného a zatrpklého člověka, zapadlého do nepravosti a špatnosti. Prostě — lidská svatost potkala hříšníka. Již z dálky se mu opatrně vyhnula a volala na něho: „Podívej se, jak jsem svatá!“

„Nejsi svatá, ale pyšná,“ volal hříšník v odvedu. „Proč se mi vyhýbáš?“

„Vyhýbám se ti právě proto, že jsem svatá,“ ospravedlňovala své počinání svatost. „Nechci svou čistotu ničím poskvřnit. Pochopte to!“

„Jsi pyšná, bezcitná a sobecká,“ volal znovu hříšník. „Proč mi nechceš pomoci v mé bídě?“

„Protože jsi hříšník a jdeš na zahynutí. A nezdržuj mne, nemám na tebe čas,“ ukon-

PODOBNOSTVÍ O LIDSKÉ A BOŽÍ SVATOSTI

čila rozhovor svatost a ve zbožném zánícení kráčela svou cestou.

Hříšník šel smuten a potupen dále, když najednou uzel Boží svatost. Protože neznal rozdíl mezi lidskou a Boží svatostí, chtěl se jí vyhnout, aby nebyl opět raněn a ponížen. Jakmile však Boží svatost poznala jeho obavy a nepokoj, zdálky na něho volala: „Prosím tě, zastav se! Počkej na mne.“

„Nechci s tebou nic mít, protože jsi sobecká, bezcitná a nanejvýš odporná,“ vzpíral se hříšník.

„Stůj, prosím tě, stůj!“ volala znovu Boží svatost. „Vždyť já tě již tak dlouho hledám. Znáš svou bolest a chci ti pomoci. Neutíkej přede mnou.“

„Upozorňuji tě, že jsem hříšný a jdu na zahynutí. Nedotýkej se mne, nebo se poskvřníš.“

„A čím bych se poskvřnila? Tím, že ti chci pomoci? Proto, že chci ulevit tvému svědomí a nabídnout ti věčný život?“

Hříšník zůstal překvapeně stát. „A čím mi chceš dokázat své slechetné chťení? Jenom tím, že vystavíš na odiv svou čistotu a svatost?“ zaútočil hříšník ještě jednou.

„Tak ne,“ odpověděla tiše Boží svatost. „Chápu tvou bolest, a proto ti přináším milosrdenství a obět. Věř mi a uvidíš.“ Potom něžně uchopila hříšníka za rameno a vyprávěla mu o Boží lásce k člověku. Pověděla mu o Ježíši, kterého nepřátelé potupně nazývali „přitelem hříšníků“. A náš hříšník se nakonec dozvěděl, že Ježíš na posměch nedal a za nešťastné hříšníky položil svůj čistý život. Svatost mu též připomenula, že „tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby každý, kdo v něho uvěří, nezahynul, ale měl život věčný.“

Hříšník se zájmem naslouchal, jeho srdce roztávalo a mysl se uklidnila. Tak přece je možné začít znovu. Existuje absolutní odpuštění, které je zajištěno drahou krví Ježíšovou.

Pojednou si hříšník povšiml, že již nejde svou cestou a za svým cílem, ale že kráčí cestou novou, cestou Boží svatosti. Tato nová cesta se mu zalíbila, že Bohu upřímně děkoval za jeho vedení.

Když uplynul potom nějaký čas, světil se Boží svatosti s tím, co jí chtěl již tak dávno říci. V jedné důvěrné chvíli jí pověděl, proč ji zpochybňoval a nenáviděl, a vyprávěl též o svém setkání s lidskou svatostí. Než však mohl příběh dovyprávět, Boží svatost ho přerušila: „To jsi nepotkal lidskou svatost, ale jen lidskou domýšlivost, která nemá ani cit, ani porozumění a lásku k druhému člověku.“

„A kam tak spěchala?“ otázal se hříšník. „Na zahynutí,“ odpověděla smutně Boží svatost.

„Chudinka,“ zesmutněl člověk, „a nemohli bychom jí nějak pomoci? Pojďme za ní!“

O. Mika

V AUSTRÁLII BYLA ZALOŽENA SJEDNOCENÁ CÍRKEV

V Sydney se na velké ekumenické slavnosti sešlo asi 2500 zástupců tří církví, kteří založili Sjednocenou církev Austrálie. Sloučením církve metodické, presbyteriánské a kongregacionalistické tak vznikla třetí největší církev v Austrálii, která má asi dva milióny členů. Nejpočetnější je církev anglikánská, na druhém místě jsou katolíci.

VLNA ZLOČINNOSTI V USA

Clarence Kelly, ředitel FBI, prohlásil, že „Spojené státy americké zachvátí taková vlna zločinnosti, jež nemá v dějinách obdoby.“ Kelly dále uvedl, že mnozí Američané zastávají názor o tak zvaném „zákonitém přílivu a odlivu“ této vlny, a proto očekávají změnu k lepšímu. Podle jeho mínění však čekají marně. „Je nejvyšší čas,“ řekl, „aby američtí občané přestali hovořit o hrůze této zločinnosti a aby proti ní něco začali činit.“

DALŠÍ VÝZNAMNÝ KROK KE SBLÍŽENÍ LUTERÁNŮ A KATOLÍKŮ

Oficiální delegace Světového luteránského svazu navštívila papeže Pavla VI., který vyjádřil ve svém projevu radost nad tímto setkáním, jež znamená další významný krok ke sblížení obou církví. Zástupci luteránského svazu navštívili Vatikán již v roce 1963, a také představitelé vatikánského sekretariátu pro jednotu křesťanů byli hosty luteránů. Vatikán též oznámil, že mezi luteránskou a katolickou církví byla uzavřena dohoda o společném vyznání víry, které budou nyní obě církve používat.

TAKÉ VE FRANCII EKUMENICKÝ PŘEKLAD BIBLE

Protestanté a katolíci ve Francii vydali společně nový překlad Nového zákona, který se setkal s velkým ohlasem u francouzských křesťanů. Proto se rozhodli, že nezůstanou jen při tomto díle, ale vydají ekumenický překlad celé bible.

ANGLIKÁNSKÝ BISKUP SE SETKAL S PRAVOSLAVNÝM PATRIARCHOU PIMENEM

Pravoslavný patriarcha Moskvy a celé Rusi Pimen pozval na oficiální návštěvu do Moskvy hlavu anglikánské církve dr. Coggana, hlavu arcibiskupa Canterbury. Při této návštěvě došlo k jednání s představiteli pravoslavné církve.

NOVODOBÁ NÁBOŽENSTVÍ V USA

Rabín A. James Rudin, pracovník odboru pro mezináboženské záležitosti při Americkém židovském výboru, uveřejnil zprávu, že ve Spojených státech amerických se od roku 1965 objevilo více než jeden tisíc tři sta nových náboženství.

V NORSKU JE ZAVŘENO ŠEST SET LUTERÁNSKÝCH KOSTELŮ

Luteránská státní církev v Norsku má více než tři a půl miliónu věřících, kteří mají k dispozici asi 1700 kostelů a modliteben. V současné době je z nich pro nedostatek duchovních šest set každou neděli zavřeno. Nejkritičtější je situace v diecézi Bjoergvin, kde je z provozu vyřazeno asi sto kostelů a modliteben. Podle oficiálních zpráv vydaných zpravodajskou službou při vedení církve v Oslo se dá očekávat zlepšení až po roce 1980. O počtu návštěvníků bohoslužeb nebyly žádné údaje zveřejněny. V ostatních skandinávských zemích navštěvuje kostely jen asi deset procent věřících.

POČET KATOLÍKŮ V USA VZRŮSTÁ

Počet katolického obyvatelstva v USA neustále vzrůstá. Jak uvádí Catholic Directory bylo na konci roku 1976 mezi americkým obyvatelstvem celkem 49 325 752 katolíků. V počtu jsou zahrnuti nejenom všichni katolíci z padesáti katolických států, ale i ti, kteří v oné době vykonávali v zahraničí vojenskou službu, nebo se tam zdržovali v diplomatických službách. Očekává se, že v krátké době dosáhne počet katolíků výše padesáti miliónů, což představuje 24 procenta všech obyvatel země. Pozoruhodné však je, že při vzrůstajícím počtu katolických věřících klesá počet kněží, jeptišek, výchovných ústavů a snižuje se též počet křtů novorozeňat.

ZÁKAZ PROPAGACE ALKOHOLU A TABÁKU I VE ŠVÝCARSKU?

Za úplný zákaz propagace alkoholu a tabákových výrobků se ve Švýcarsku staví mládežnické organizace. Tohoto zákazu se ovšem neobávají ani tak kuřáci a konzumenti alkoholu jako reklamní agentury. V případě realizace by jen plakátovací organizace přišly o dvacet procent svých příjmů.

SLUNCE VYTÁPÍ KOSTEL

V Berwicku, ležícím v americkém státě Pensylvánii, byl otevřen nový katolický kostel, který má světový primát a zvláštnost mezi kostely: je vytápěn sluneční energií.

UZENÉ MASO PŘÍČINOU RAKOVINY?

Při studiu světových statistik upoutala pozornost lékařů skutečnost, že v Japonsku, v Chile a na Islandu se ve zvýšené míře vyskytuje rakovina žaludku. Odborníci se domnívají, že její příčinou může být nadměrná spotřeba uzeného a soleného masa při současném nedostatku mléka, ovoce a zeleniny.

V AMERICE NADBYTEK DUCHOVNÍCH

Četné americké protestantské církve mají více duchovních, než potřebují, a proto si mnozí nadpočetní faráři a kazatelé musejí hledat obživu v jiných zaměstnáních. Nejvíce je takto postižena episkopální církev, u které v letech 1969–1974 vzrostl počet duchovních o 7,3 procenta, zatímco stav pokřtěných členů klesl o 11,6 procenta. Zpráva uvádí dále dvě církve, které tímto problémem zasaženy nejsou. Je to jižní baptistický svaz a církev adventistů sedmého dne.

V KATOLICKÝCH ŘÁDECH TŘIKRÁT VÍCE ŽEN NEŽ MUŽŮ

V současné době má katolická církev na světě 221 řádových společností pro muže a 1173 pro ženy. V ženských řádech je celkem 777 768 členek, zatímco v mužských je jich jen asi jedna třetina — celkem 253 903. Katolické prameny dále uvádějí, že na světě je 46 katolických univerzit a při státních univerzitách je 33 teologických fakult.

„Světů se dostalo největšího daru.
Radosti se dostalo chudým,
neboť Kristus přišel,
aby je učinil dědici svého království.
Radosti se dostalo bohatým,
neboť je naučí,
jak získat bohatství věčné.
Radosti se dostalo nevědomým,
neboť je poučí o spasení.
Radosti se dostalo i moudrým,
neboť jim otevře hlubší tajemství,
o nichž neměli dosud ani potuchy,
poslání Spasitelovo odhalí lidem
pravdy,
jež byly skryté od stvoření světa.“

EGW